

**სააქციო
საზოგადოება
აზერბაიჯანის
საერთაშორისო ბანკი
- საქართველო**

ფინანსური ანგარიშგება
2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული
წლისათვის

სააქციო საზოგადოება აზერბაიჯანის სამართაშორისო ბანკი - საქართველო

სარჩევო

გვერდი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე	1
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	2-3
ფინანსური ანგარიშგება 2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის:	
მოგება-ზარალის ანგარიში	4
სხვა სრული მოგება-ზარალის ანგარიში	5
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში	6
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიში	7
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში	8-9
ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანდართული შენიშვნები	10-56

სააქციო საზოგადოება აზერბაიჯანის საერთაშორისო ბანკი - საქართველო

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს სააქციო საზოგადოება აზერბაიჯანის ბანკი - საქართველოს („ბანკი“) ფინანსურ მდგომარეობას 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მათ მიერ წარმოებული ოპერაციების შედეგებს, ფულადი სახსრების მოძრაობასა და კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული ბუღალტრული პრინციპების არჩევასა და მათ თანმიმდევრულ შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, ბუღალტრული პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესადარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და შედეგებზე;
- ბანკის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- ბანკში ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის ბანკის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს ბანკის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და ფასს-ის მოთხოვნებთან ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისობას;
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე საქართველოს კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- ბანკის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების თავიდან აცილებასა და აღმოჩენაზე.

2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებულია გამოსაშვებად 2013 წლის 26 აპრილს.

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
სამირ ველიევი

აპრილი 26, 2013

მთავარი ბუღალტერი
ნელი წიკლაური

აპრილი 26, 2013

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სააქციო საზოგადოება აზერბაიჯანის ბანკი - საქართველოს აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს:

დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ

ჩვენ ჩავატარეთ სააქციო საზოგადოება აზერბაიჯანის ბანკი - საქართველოს („ბანკი“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მასთან დაკავშირებული მოგება-ზარალის, სხვა სრული მოგება-ზარალის, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშებს 2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის და ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპებისა და სხვა ახსნა-განმარტებითი შენიშვნების მოკლე მონახაზს.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ბანკის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, და შიდა კონტროლის სისტემის უზრუნველყოფაზე, რომელიც ხელმძღვანელობის მიერ მიიჩნევა აუცილებლად ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა

ჩვენი პასუხისმგებლობაა ჩვენს მიერ ჩატარებულ აუდიტზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრება ამ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ეს სტანდარტები მოითხოვს, რომ ჩვენი სამუშაო შეესაბამებოდეს ეთიკის ნორმებს და აუდიტის იმგვარად დაგეგმვასა და ჩატარებას, რომ მივიღოთ უტყუარი რწმუნება იმისა, რომ ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს არსებით უზუსტობას.

აუდიტი მოიცავს გარკვეული პროცედურების ჩატარებას ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებსა და განმარტებებზე აუდიტორული მტკიცებულების მოსაპოვებლად. შერჩეული პროცედურები დამოკიდებულია აუდიტორის პროფესიულ მსჯელობაზე, რომელიც მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებებში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოქმნილი არსებითი უზუსტობის რისკის შეფასებას. ამ რისკების შეფასებისას არსებული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურების შემუშავებისთვის, მაგრამ არა ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე დასკვნის გაკეთების მიზნით, აუდიტორი ითვალისწინებს შიდა კონტროლის სისტემებს, რომლებიც საჭიროა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და სამართლიანი წარდგენისათვის. აუდიტი ასევე ითვალისწინებს გამოყენებული ბუღალტრული პოლიტიკისა და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული დაშვებების შესაფერისობისა და ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შეფასებას მთლიანობაში.

ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტის მსვლელობისას მოვიპოვეთ აუდიტის დასკვნისათვის საკმარის და მართებულ საფუძველს წარმოადგენს.

დასკვნა

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

აპრილი 26, 2013

თბილისი, საქართველო

საქართველო საზოგადოება ახმრბაიჯანის სამრთაშორისო ბანკი - საქართველო

მომგება-ზარალის ანბარში
 2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 (ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საპროცენტო შემოსავალი	4, 23	10,928	6,454
საპროცენტო ხარჯი	4, 23	(3,288)	(2,478)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯამდე		7,640	3,976
საპროცენტო შემოსავლების მქონე აქტივების გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯი	5	(6,434)	(2,895)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		1,206	1,081
წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე	6	1,421	1,354
საკომისიო შემოსავალი	7, 23	3,100	1,984
საკომისიო ხარჯი	7	(142)	(119)
ქონების გადაფასების შედეგად მიღებული წმინდა მოგება სხვა შემოსავალი	14	-	(568)
		13	4
წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი		4,392	2,655
საოპერაციო შემოსავალი		5,598	3,736
საოპერაციო ხარჯები	8, 23	(3,017)	(2,609)
მომგება მოგების გადასახადამდე		2,581	1,127
მოგების გადასახადის ხარჯი	9	(393)	(173)
წმინდა მოგება კერიოლისთვის		2,188	954

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
 სამირ ველიევი

აპრილი 26, 2013
 თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
 ნელი წიკლაური

აპრილი 26, 2013
 თბილისი, საქართველო

10-56 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება აზერბაიჯანის სამართავო ბანკი - საქართველო

სხვა სრული მოგება-ზარალის ანგარიში
2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
წმინდა მოგება პერიოდისთვის		2,188	954
სხვა სრული მოგება			
წმინდა მოგება ძირითადი საშუალებების გადაფასების შედეგად	14	-	27
მოგების გადასახადი ძირითადი საშუალებების გადაფასებაზე		-	(2)
სულ სრული მოგება წლისათვის		2,188	979

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
სამირ ველიევი

აპრილი 26, 2013
თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
ნელი წიკლაური

აპრილი 26, 2013
თბილისი, საქართველო

10-56 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება აზერბაიჯანის სამართავო ბანკი - საქართველო

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში
2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	დეკემბერი 31, 2012	დეკემბერი 31, 2011
აქტივები:			
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	10	14,188	10,505
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	11, 23	17,360	87,269
კლიენტებზე გაცემული სესხები	12, 23	91,330	61,853
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	13	54	54
ძირითადი საშუალებები	14	7,234	7,202
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები	9	496	67
არამატერიალური აქტივები	15	153	157
სხვა აქტივები	16	783	131
სულ აქტივები		131,598	167,238
ვალდებულებები და კაპიტალი			
ვალდებულებები:			
ბანკების დეპოზიტები	17, 23	75,430	24,243
კლიენტების დეპოზიტები	18, 23	18,874	108,051
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულებები		513	250
სხვა ვალდებულებები	19	135	140
სუბორდინირებული სესხები	20, 23	11,405	11,501
სულ ვალდებულებები		106,357	144,185
კაპიტალი:			
სააქციო კაპიტალი	21	22,688	22,688
ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი		52	52
გაუნაწილებელი მოგება/ (დაგროვილი ზარალი)		2,501	313
სულ კაპიტალი		25,241	23,053
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		131,598	167,238

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
სამირ ველიევი

აპრილი 26, 2013
თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
ნელი წიკლაური

აპრილი 26, 2013
თბილისი, საქართველო

10-56 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

საქართველო საზოგადოება აზერბაიჯანის სამართავრობის ბანკი - საქართველო

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიში
2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება/ (დაგროვილი ზარალი)	სულ კაპიტალი
იანვარი 1, 2011		12,000	27	(641)	11,386
სულ სრული მოგება წლისათვის ჩვეულებრივი აქციების გამოშვება		- 10,688	25 -	954 -	979 10,688
დეკემბერი 31, 2011		22,688	52	313	23,053
სულ სრული მოგება წლისათვის		-	-	2,188	2,188
დეკემბერი 31, 2012		<u>22,688</u>	<u>52</u>	<u>2,501</u>	<u>25,241</u>

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
სამირ ველიევი

აპრილი 26, 2013
თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
ნელი წიკლაური

აპრილი 26, 2013
თბილისი, საქართველო

10-56 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

საქართველო საზოგადოება აზერბაიჯანის სამართაშორისო ბანკი - საქართველო

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში
2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან:			
მოგება ოპერაციებიდან მოგების გადასახადამდე უნაღდო ელემენტების კორექტირება:		2,581	1,127
გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯი საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე		6,434	2,895
ზარალი მიწის, შენობებისა და დაუმთავრებელი მშენებლობის გადაფასებიდან		-	568
უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული ზარალი/(მოგება)		(34)	202
ცვეთა და ამორტიზაცია		332	308
ცვლილება წმინდა საპროცენტო დარიცხვაში		<u>(1,290)</u>	<u>(1,280)</u>
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო აქტივებში, ვალდებულებებსა და გადასახადებში ცვლილებებამდე		8,023	3,820
ცვლილებები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში (ზრდა)/კლება საოპერაციო აქტივებში:			
მინიმალური სავალდებულო დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში		(5,028)	(5,728)
კლიენტებზე გაცემული სესხები		(34,125)	(33,515)
სხვა აქტივები		(558)	(60)
ზრდა/(კლება) საოპერაციო ვალდებულებებში			
ვალდებულებები ბანკების მიმართ		50,663	15,494
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ		(89,221)	75,504
სხვა ვალდებულებები		<u>(5)</u>	<u>60</u>
ფულადი სახსრების შემოდინება/(გადინება) საოპერაციო საქმიანობიდან, დაბეგვრამდე გადახდილი საგადასახადო გადასახადი		<u>(70,251)</u>	55,575
		<u>(560)</u>	<u>(28)</u>
წმინდა ფულადი სახსრების შემოდინება/(გადინება) საოპერაციო საქმიანობიდან		<u>(70,811)</u>	55,547
ფულადი სახსრების მოძრაობა საინვესტიციო საქმიანობიდან:			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(343)	(584)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლები		3	1
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(41)	(24)
ფულადი სახსრების წმინდა გადინება საინვესტიციო საქმიანობიდან		<u>(381)</u>	<u>(607)</u>

საქართველო საზოგადოება აზერბაიჯანის საერთაშორისო ბანკი - საქართველო

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში
2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ბაზრულა)
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ფულადი სახსრების მოძრაობა საფინანსო			
საქმიანობიდან:			
ჩვეულებრივი აქციების გამოშვებით მიღებული შემოსავალი		-	10,688
სუბორდინირებული სესხების დაფარვა		(96)	2,830
წმინდა ფულადი სახსრების (გადინება)/შემოდინება საფინანსო საქმიანობიდან		(96)	13,518
ფულსა და ფულის ექვივალენტებზე უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი		35	(201)
წმინდა ზრდა/(კლება) ფულსა და ფულის ექვივალენტებში		(71,253)	68,257
ფული და ფულის ექვივალენტები, წლის დასაწყისში		90,906	22,649
ფული და ფულის ექვივალენტები, წლის ბოლოს	11	19,653	90,906

2012 წლის განმავლობაში ბანკის მიერ გადახდილმა და მიღებულმა პროცენტმა შესაბამისად შეადგინა 2,811 ათასი და 9,603 ათასი ლარი.

2011 წლის განმავლობაში ბანკის მიერ გადახდილმა და მიღებულმა პროცენტმა შესაბამისად შეადგინა 2,294 ათასი და 4,849 ათასი ლარი.

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
სამირ ველიევი

აპრილი 26, 2013
თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
ნელი წიკლაური

აპრილი 26, 2013
თბილისი, საქართველო

10-56 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

1. ორბანიზაცია

სს ახერბაიჯანის საერთაშორისო ბანკი - საქართველო („ბანკი“) არის დახურული სააქციო საზოგადოება, რომელიც დაფუძნდა საქართველოში 2007 წელს. ბანკის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი („სებ“) და საკუთარ საქმიანობას ახორციელებს გენერალური ლიცენზიის №0110242 საფუძველზე. ბანკის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს კომერციული საქმიანობა, უცხოური ვალუტით ვაჭრობა, სესხების და გარანტიების გაცემა და მომხმარებელთა დეპოზიტების მოზიდვა.

ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0105, ლეონიძის ქუჩა №1.

2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს გააჩნდა ერთი ფილიალი საქართველოში.

2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის მიერ გამოშვებულ აქციებს ფლობდნენ შემდეგი აქციონერები:

აქციონერი

პირველი დონის აქციონერი:

დსს „ახერბაიჯანის საერთაშორისო ბანკი“ (ახერბაიჯანი)	75.00%
დსს „ახერბაიჯანის ინდუსტრიული ბანკი“ (ახერბაიჯანი)	12.50%
ივანე ჩხარტიშვილი (საქართველო)	12.50%

სულ

100%

ბანკი საბოლოოდ ექვემდებარება ახერბაიჯანის რესპუბლიკის მთავრობის კონტროლს.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებულია გამოსაშვებად 2013 წლის 26 აპრილს.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკა

ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასს“) მიერ დამტკიცებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა („ფასს“) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის („ფაისკ“) მიერ გამოცემული ინტერპრეტაციების შესაბამისად.

წარდგენის კრიტერიუმის სხვა საფუძველები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმის გათვალისწინებით, რომ ბანკი წარმოადგენს ფუნქციონირებად საწარმოს და ახლო მომავალში გაარქვლებს მუშაობას.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათასობით ლარში, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების კონცეფციის საფუძველზე. ისტორიული ღირებულება ზოგადად ეფუძნება აქტივების სანაცვლოდ გადახდილი ანაზღაურების სამართლიან ღირებულებას.

ბანკი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს წარადგენს ლიკვიდობის მიხედვით. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში (მიმდინარე) ან 12 თვეზე მეტი დროის განმავლობაში (გრძელვადიანი) აღდგენის ან ანგარიშსწორების ანალიზი წარმოდგენილია 26-ე შენიშვნაში.

ფუნქციონალური ვალუტა

ბანკის ყველა კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების ელემენტების საზომ ვალუტას წარმოადგენს ვალუტა, რომელიც გამოიყენება იმ ეკონომიკურ გარემოში, სადაც კომპანია ახორციელებს საქმიანობას („ფუნქციონალური ვალუტა“). ბანკის ფუნქციონალური ვალუტაა

ქართული ლარი. ბანკის ფინანსური ანგარიშგების საპრეზენტაციო ვალუტას წარმოადგენს ქართული ლარი. ღირებულებები დამრგვალებულია უახლოეს ათასებამდე ლარში, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

გაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები იქვითება და წმინდა თანხით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ბანკს აქვს იურიდიული უფლება განახორციელოს აღიარებული თანხების გაქვითვა და განზრახული აქვს მოახდინოს აქტივის ჩათვლა წმინდა ღირებულებით ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა. ბანკი მოგება-ზარალის ანგარიშში არ ქვითავს შემოსავლებსა და ხარჯებს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გაქვითვა მოითხოვება რომელიმე სტანდარტით ან ინტერპრეტაციით, ან ბანკის ბუღალტრული პოლიტიკით.

ქვემოთ წარმოდგენილია ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკები.

საპროცენტო შემოსავლების და ხარჯების აღიარება

ფინანსური აქტივიდან საპროცენტო შემოსავლის აღიარება ხდება როდესაც ივარაუდება ბანკის მიერ ეკონომიკური სარგებლის მიღება და შემოსავლის ოდენობის მართებულად ასახვა. საპროცენტო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის მეთოდით და აისახება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი, წარმოადგენს მეთოდს, რომელიც ეფუძნება ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების (ან ფინანსური აქტივების და ან ვალდებულებების ჯგუფის) ამორტიზირებულ ღირებულებას, რომლის საშუალებით საპროცენტო შემოსავალი, ან ხარჯი ნაწილდება შესაბამის პერიოდზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების შემოდინების (ყველა მიღებული, ან გადახდილი საკომისიოს ჩათვლით, რომელიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარიგებების ხარჯებისა და სხვა ფასნამატებისა და დისკონტების ჩათვლით) დისკონტირებას ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ამოწურვამდე, ან (თუ მისაღებია) უფრო მოკლე ვადაში.

მას შემდეგ, რაც ფინანსური აქტივი, ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფი ჩამოიწერება (ნაწილობრივ ჩამოიწერება) გაუფასურების შედეგად მიღებული დანაკარგების გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება იმ საპროცენტო განაკვეთით ხორციელდება, რომელიც გაუფასურების დანაკარგების დადგენის მიზნით მოსალოდნელი ფულადი სახსრების დისკონტირებისათვის გამოიყენება.

შემოსავლების აღიარება – სხვა

საკომისიო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება

სესხის საკომისიო გადასახადი ექვემდებარება გადავადებას მასთან დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებთან ერთად და კორექტირდება სესხის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე. სადაც შესაძლებელია რომ სასესხო ვალდებულებამ წარმოშვას კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმება, სასესხო ვალდებულების საკომისიო გადავადდება დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებთან ერთად და კორექტირდება სესხის ეფექტურ ამონაგებზე. სადაც შეუძლებელია რომ სასესხო ვალდებულებამ წარმოშვას კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმება, სასესხო ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგებასა და ზარალში სასესხო ვალდებულების დარჩენილი პერიოდის განმავლობაში. როდესაც სასესხო ვალდებულების ხელშეკრულების ვადა იწურება ყველანაირი სასესხო ხელშეკრულების გაფორმების გარეშე, სასესხო ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგებასა და ზარალში ვადის ამოწურვის დღეს. სასესხო მომსახურების საკომისიოს შემოსავლად აღიარება ხდება მომსახურების გაწევის დროს. სესხის სინდიკაციის საკომისიოს აღიარება მოგებასა და ზარალში ხორციელდება სინდიკაციის დასრულებისას. ყველა სხვა საკომისიოს აღიარება ხდება მომსახურების გაწევისას.

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ასახვა ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ხდება მაშინ, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეგულარული ხასიათის შესყიდვისა და გაყიდვის აღიარება ხორციელდება ანგარიშსწორების თარიღის მდგომარეობით. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარება ხორციელდება სამართლიანი ღირებულებით. გარიგების ღირებულება, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესყიდვას და გამოშვებას (მოგებასა და ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გარდა) ემატება, ან აკლდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებას. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესყიდვასა და გამოშვებასთან დაკავშირებული გარიგების ღირებულება დაუყოვნებლივ აისახება მოგებასა და ზარალში.

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგ კატეგორიებად: „მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებად, „დაფარვის ვადამდე ფლობილ“ ინვესტიციებად, „გასაყიდად არსებულ“ ფინანსურ აქტივებად და „სესხებად და მოთხოვნებად“. კლასიფიკაცია დამოკიდებულია ფინანსური აქტივების სპეციფიკასა და დანიშნულებაზე და განისაზღვრება თავდაპირველი აღიარებისას. ბანკის ძირითად ფინანსურ აქტივებს წარმოადგენს ფული და ფულის ექვივალენტები და სესხები და მოთხოვნები.

ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები წარმოადგენს ერთეულებს, რომლებიც მარტივად კონვერტირდება ნაღდ ფულზე და განიცდის ღირებულების შეცვლის უმნიშვნელო რისკს. ყველა მოკლევადიანი ბანკთაშორის განთავსებული თანხები, მათ შორის ერთდღიანი დეპოზიტები ასახულია მოთხოვნებში ბანკების მიმართ, ხოლო შეზღუდული კატეგორიის თანხები არ მიეკუთვნება ფულსა და ფულის ექვივალენტებს. ფული და ფულის ექვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით.

საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალდებულო რეზერვები

ეროვნული ბანკის (სებ) სავალდებულო რეზერვი აისახება ამორტიზებული ღირებულებით და წარმოადგენს არასაპროცენტო სარგებლის მქონე სავალდებულო რეზერვს, რომელიც არ გამოიყენება ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობაში და შესაბამისად არ განიხილება ფულისა და ფულის ექვივალენტების შემადგენლობაში ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშის ფარგლებში.

სესხები და მოთხოვნები

სავაჭრო მოთხოვნები, სესხები და სხვა მოთხოვნები განსაზღვრული ან ფიქსირებული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული მოქმედ ბაზარზე (მათ შორის ეროვნული ბანკის რეზერვები, ბანკების მიმართ მოთხოვნები, კლიენტების დეპოზიტები და სხვა ფინანსური აქტივები), კლასიფიცირდება როგორც „სესხები და მოთხოვნები“. სესხები და მოთხოვნები გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავალი აღიარებას ექვემდებარება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გარდა იმ მოკლევადიანი მოთხოვნების პროცენტისა, რომელიც არ არის არსებითი.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გარდა სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურების საფუძვლის შეფასება ხდება ანგარიშგების თითოეული პერიოდის ბოლოსათვის. ფინანსური აქტივები გაუფასურებულად ითვლება, როდესაც ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არსებობს იმის ობიექტური საფუძველი, რომ ერთი, ან რამდენიმე გარემოება გავლენას ახდენს ინვესტიციებიდან მოსალოდნელი ფულადი სახსრების შემოდინებაზე.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივის შემთხვევაში გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლები მოიცავს:

- გამომშვების, ან კონტრაგენტის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს; ან
- ხელშეკრულების დარღვევას, რაც გულისხმობს პროცენტის, ან ძირითადი თანხის გადახდისუუნარობას, ან თავის არიდებას; ან
- პროცენტის, ან ძირითადი თანხის გადაუხდელობას;
- მსესხებლის გაკოტრებას, ან ფინანსურ რეორგანიზაციას; ან
- ფინანსური სირთულეების გამო ფინანსური აქტივის მოქმედი ბაზრის გაუქმებას.

ფინანსური აქტივების გარკვეული კატეგორიის შემთხვევაში, მაგალითად როგორცაა სესხები და მოთხოვნები, აქტივები, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის გაუფასურებული, დამატებით ფასდება ჯგუფური გაუფასურების თვალსაზრისით. სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურების ობიექტური საფუძველი მოიცავს ბანკის წარსულ გამოცდილებას გადახდებთან მიმართებაში, პორტფელში გადაგადაცილებული გადახდების რაოდენობის ზრდასა და ეროვნული, ან ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების თვალსაზრისით ცვლილებებს, რომლებიც პირდაპირ კავშირშია მოთხოვნების ამოღების შეუძლებლობასთან.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურება განისაზღვრება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის.

თვითღირებულებით ასახული ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურების რეზერვი განისაზღვრება როგორც სხვაობა ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და მსგავსი ფინანსური აქტივების უკუგების მიმდინარე საბაზრო განაკვეთით დისკონტირებულ მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებას შორის. ასეთი გაუფასურების რეზერვი არ ექვემდებარება კორექტირებას.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება პირდაპირ მცირდება გაუფასურების დანაკარგებით გარდა სესხებისა და მოთხოვნებისა, სადაც საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების ანგარიშის გამოყენებით. როდესაც სესხის, ან მოთხოვნის ამოღების შესაძლებლობა ამოწურულია იგი ჩამოიწერება სარეზერვო ანგარიშის გამოყენებით. წინა პერიოდში ჩამოწერილი თანხების აღდგენა აისახება რეზერვის ანგარიშზე. გაუფასურების რეზერვის საბალანსო ღირებულების ანგარიშის ცვლილება აისახება მოგებასა და ზარალში.

სესხები, კონტრაქტის შეცვლილი პირობებით

სადაც შესაძლებელია ბანკი ცდილობს უზრუნველყოფის დასაკუთრების მაგივრად მოახდინოს სესხის რესტრუქტურისა. ეს შეიძლება მოიცავდეს გადახდის გრაფიკის გაზრდასა და ახალი სესხის პირობებზე შეთანხმებას. პირობების შეცვლის შემდეგ ნებისმიერი გაუფასურება ფასდება თავდაპირველი საპროცენტო გადაკვეთის გამოყენებით, როგორც გამოითვლებოდა პირობების მოდიფიკაციამდე და სესხი აღარ ითვლება გადავადებულად. ხელმძღვანელობა მუდმივად განიხილავს სესხებს რომელთა პირობები შეიცვალა, რათა უზრუნველყოს კრიტერიუმებთან შესაბამისობა და მომავალში გადახდების დაწყება. სესხები კვლავ ექვემდებარება ინდივიდუალურ ან ჯგუფურ შეფასებას გაუფასურების თვალსაზრისით, რაც გამოითვლება სესხის თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით.

სესხებისა და ავანსების ჩამოწერა

სესხებისა და ავანსების ამოღების შეუძლებლობის შემთხვევაში, მათი ჩამოწერა ხდება სესხების გაუფასურების დანაკარგის რეზერვის გამოყენებით. სესხები და ავანსები ექვემდებარება ჩამოწერას იმ შემთხვევაში თუ ხელმძღვანელობამ ამოწურა ბანკის მიმართ მოთხოვნების ამოღების ყველა შესაძლებლობა და ბანკმა მოახდინა ყველა შესაძლო უზრუნველყოფის რეალიზება. წინა პერიოდში ჩამოწერილი თანხების აღდგენა ხდება ფინანსური აქტივების გაუფასურების გაქვითვით და სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში აღდგენის პერიოდში აისახება.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ბანკის ფინანსური აქტივების აღიარება შეწყდება, როდესაც აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლების კონტრაქტით გათვალისწინებული ვადა ამოიწურა, ან თუ ბანკმა სხვა საწარმოს გადასცა ფინანსური აქტივები და შესაბამისად აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკები და შემოსავლები. თუ ბანკი არც გადასცემს და არც იტოვებს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ მნიშვნელოვან რისკებსა და შემოსავლებს და აგრძელებს გადაცემული აქტივის კონტროლს, იგი აღიარებს აქტივში შენარჩუნებულ მონაწილეობას და მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებას შესაძლო გადასახდელი თანხის ოდენობით. იმ შემთხვევაში თუ ბანკი იტოვებს გადაცემულ ფინანსურ აქტივთან დაკავშირებულ მნიშვნელოვან რისკებსა და შემოსავლებს, იგი აგრძელებს ფინანსური აქტივის და მიღებული ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფილი სესხების აღიარებას.

ფინანსური აქტივის მთლიანობაში აღიარების შეწყვეტისას, აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და მიღებული და მისაღები ანაზღაურების და სხვა სრულ მოგება-ზარალში აღიარებული და კაპიტალში დაგროვილი მოგებასა ან ზარალის ჯამს შორის სხვაობა, აღიარებას მოგებასა და ზარალში ექვემდებარება.

ფინანსური ვალდებულებები და გამომშვებელი კაპიტალის ინსტრუმენტები

კლასიფიკაცია სესხის ან კაპიტალის სახით

სესხისა და კაპიტალის ინსტრუმენტები კლასიფიცირდება, როგორც ფინანსური ვალდებულებები ან კაპიტალი კონტრაქტით გათვალისწინებული პირობების არსისა და ფინანსური ვალდებულების და კაპიტალის ინსტრუმენტის განმარტებიდან გამომდინარე.

კაპიტალის ინსტრუმენტები

კაპიტალის ინსტრუმენტი წარმოადგენს ნებისმიერ კონტრაქტს, რომელიც ადასტურებს ბანკის აქტივებში ნარჩენ წილს, ყველა ვალდებულების გამოქვითვის შემდეგ. ბანკის მიერ გამომშვებელი კაპიტალის ინსტრუმენტები აღიარებას ექვემდებარება მიღებულ შემოსავლებთან ერთად გამომშვების ხარჯების გამოკლებით.

ბანკის მიერ საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტების გამოსყიდვა პირდაპირ აისახება და გამოიქვითება კაპიტალში. ბანკის საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტების შესყიდვის, რეალიზაციის, გამომშვების ან გაუქმების შედეგად მიღებული მოგება და ზარალი არ ექვემდებარება აღიარებას მოგება-ზარალის ანგარიშში.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, საქართველოს ეროვნულ ბანკთან სადეპოზიტო ინსტრუმენტების, ბანკების მიმართ ვალდებულებებისა და კლიენტების ანგარიშების და სხვა ვალდებულებების ჩათვლით თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით გარიგებასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, შესაბამისად, ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით საპროცენტო ხარჯის აღიარების პარალელურად ეფექტური მოგების საფუძველზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი, წარმოადგენს მეთოდს, რომელიც ეფუძნება ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებას და რომლის საშუალებით საპროცენტო ხარჯი ნაწილდება შესაბამის პერიოდზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების გადახდების დისკონტირებას ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე ფინანსური ვალდებულების მოსალოდნელი ვადის განმავლობაში (სადაც მართებულია), ან თუ მისაღებია, უფრო მოკლე ვადაში.

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტი წარმოადგენს კონტრაქტს, რომელიც ითვალისწინებს გადახდას კომპენსაციის სახით, იმ შემთხვევაში, თუ დებიტორი სასესხო ინსტრუმენტის თავდაპირველი, ან მოდიფიცირებული პირობების შესაბამისად ვერ შეძლებს დროულად გადახდას.

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები თავდაპირველ აღიარებას ექვემდებარება რეალური ღირებულებით, ხოლო თუ მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით არ არის ასახული, შესაბამისად ფასდება მეტი თანხით შემდეგ თანხებს შორის:

- თანხა, რომელიც აღიარებულია ანარიცხების სახით, ბასს 37 „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“-ს შესაბამისად; და
- თავდაპირველად აღიარებული ღირებულებით თუ მისაღებია შემოსავლების დაგროვილი ამორტიზაციის გამოკლებით შემოსავლების აღიარების პოლიტიკის საფუძველზე.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ბანკი ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წვევს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება, ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება მოგებასა და ზარალში.

დასაკუთრებული ქონება

გარკვეულ გარემოებებში აქტივების დაბრუნება ხდება კრედიტის გადაუხდელობის შემთხვევაში. დასაკუთრებული ქონების შეფასება ხდება საბალანსო ღირებულებისა და სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებს შორის უმცირესი ღირებულებით.

ძირითადი საშუალებები

მიწა და შენობები, რომლებიც მომსახურების გაწევის პროცესში გამოიყენება და დაუმთავრებელი მშენებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულია გადაფასებული ღირებულებით. გადაფასებული ღირებულება წარმოადგენს გადაფასების თარიღისათვის რეალურ ღირებულებას შემდგომი დაგროვილი ამორტიზაციისა და დანაკარგების გამოკლებით. გადაფასება ხორციელდება საკმარისი სისშირით, ისე რომ საბალანსო ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდებოდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული სამართლიანი ღირებულებისაგან.

მიწის, შენობებისა და დაუმთავრებელი მშენებლობის გადაფასების შედეგად გაზრდილი ღირებულება აღირიცხება სხვა სრულ მოგებასა და ზარალში და გროვდება კაპიტალში, გარდა იმ შემთხვევისა თუკი ის ამცირებს წინა პერიოდებში აღიარებულ გადაფასების შედეგად მიღებულ ხარჯებს. ასეთ შემთხვევაში, ზრდა აღირიცხება მოგებასა და ზარალში წინა პერიოდში აღიარებული ხარჯების ოდენობით. მიწის, შენობებისა და დაუმთავრებელი მშენებლობის გადაფასების შედეგად გამოწვეული საბალანსო ღირებულების შემცირება მოგებასა და ზარალში აღირიცხება წინა პერიოდში წარმოშობილი ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის ანგარიშის გაზრდილი თანხით.

სხვა ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია ისტორიული ღირებულებით დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების გამოკლებით.

გადაფასებული შენობების ცვეთა აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშში. გადაფასებული ძირითადი საშუალებების შემდგომი გაყიდვისას, რეალიზაციისა და ჩამოწერისას გადაფასების ნარჩენი ღირებულება, რომელიც გადაფასების რეზერვში რჩება პირდაპირ აისახება გაუნაწილებელ მოგებაში.

მიწა არ ექვემდებარება ცვეთას.

ცვეთა აღიარებულია ისე, რომ ჩამოიწეროს ღირებულება (გარდა მიწისა და მიმდინარე მშენებლობები) მათი სასარგებლო მოხმარების პერიოდის მანძილზე, წრფივი მეთოდის გამოყენებით. დადგენილი სასარგებლო მოხმარების პერიოდი და ცვეთის მეთოდი განხილულია თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს შეფასების, ნებისმიერ ცვლილების ეფექტის გათვალისწინებით, რომლის აღიარებაც ხდება წარდგენილ საანგარიშგებო პერიოდთან ყველაზე ადრეულთან მოყოლებული.

შენობები	5%
საოფისე და კომპიუტერული მოწყობილობები	25%
აგეჯი	25%
ტრანსპორტი	25%
სხვა	25-33%

იჯარით აღებული ძირითადი საშუალებების გაუმჯობესების ცვეთა ითვლება მათთან დაკავშირებული იჯარით აღებული აქტივების სასარგებლო მოხმარების პერიოდის მიხედვით. რემონტისა და გაუმჯობესების ხარჯები აისახება გაწვევისთანავე და მიეკუთვნება საოპერაციო ხარჯებს ან ექვემდებარება კაპიტალიზაციას თუ არსებობს ამის საკმარისი საფუძველი.

ძირითადი საშუალებების ერთეულები ჩამოიწერება რეალიზაციისას, ან იმ შემთხვევაში თუ მათი გამოყენების შედეგად არ ივარაუდება მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება. ძირითადი საშუალებების ერთეულების ჩამოწერით მიღებული მოგება ან ზარალი წარმოადგენს სხვაობას რეალიზაციის შედეგად მიღებულ წმინდა ფულად სახსრებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის, რომელიც აისახება მოგებასა და ზარალში აქტივის რეალიზაციისას.

არამატერიალური აქტივები

ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები

ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები, განსაზღვრული მოხმარების ვადით, აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციის და გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით. ამორტიზაციის გაანგარიშება წარმოებს წრფივი მეთოდის საფუძველზე მათი ექსპლუატაციის ხუთწლიანი ვადის მიხედვით. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მოხმარების ვადის და ამორტიზაციის მეთოდის გადახედვა ხორციელდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის დაშვებებში ნებისმიერი ცვლილების ეფექტის გათვალისწინებით. სარგებლობის განუსაზღვრელი ვადის მქონე, ცალკე შეძენილი არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით გაუფასურების შედეგად მიღებული ზარალის გამოკლებით.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

არამატერიალური აქტივი ჩამოიწერება რეალიზაციისას, ან იმ შემთხვევაში თუ მისი გამოყენების ან გაყიდვის შედეგად არ ივარაუდება მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება. არამატერიალური აქტივის ჩამოწერით მიღებული მოგება ან ზარალი წარმოადგენს სხვაობას რეალიზაციის შედეგად მიღებულ წმინდა ფულად სახსრებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის, რომელიც აისახება მოგებასა და ზარალში აქტივის რეალიზაციისას.

მატერიალური და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება გუდვილის გარდა

ჩვეული საქმიანობის პროცესში ბანკი განიხილავს ძირითად საშუალებებსა და არამატერიალურ აქტივებს, ამ აქტივების გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლების გამოვლენის მიზნით. ასეთი მაჩვენებლის არსებობის შემთხვევაში, აქტივის აღდგენითი ღირებულება ფასდება გაუფასურების მასშტაბების განსაზღვრისათვის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). იმ შემთხვევაში, თუ შეუძლებელია ინდივიდუალური აქტივის აღდგენითი ღირებულების დადგენა ბანკი განსაზღვრავს იმ ფულადი სახსრების გენერირების ერთეულის აღდგენით ღირებულებას, რომელსაც განეკუთვნება აქტივი. განაწილების მართებული და თანმიმდევრული საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში კორპორატიული აქტივები ასევე ნაწილდება ფულადი სახსრების გენერირების ინდივიდუალურ ერთეულებზე,

ან ამ ერთეულების უფრო პატარა ჯგუფებზე, რომელთა მართებული განაწილების საფუძველი არსებობს.

აღდგენითი ღირებულება არის სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები და სამომხმარებლო ღირებულებას შორის უმეტესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადები დღევანდელ ღირებულებამდე ექვემდებარება დისკონტირებას გადასახადამდე არსებული საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც ასახავს არსებული ბაზრის შეფასებას ფულის ღირებულებით დროში და ითვალისწინებს აქტივისათვის დამახასიათებელ რისკებს, რომელთა საფუძველზე მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების კორექტირება არ განხორციელდება.

იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის (ან ფულის გენერირების ერთეულის) ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია აქტივის (ან ფულის გენერირების ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის აღდგენით ღირებულებამდე. გაუფასურების დანაკარგები აღიარებას ექვემდებარება დაუყოვნებლივ მოგებასა და ზარალში.

გაუფასურების გაუქმების შემთხვევაში აქტივის (ან ფულის გენერირების ერთეულის) საბალანსო ღირებულება იზრდება გაუქმებული თანხით ისე, რომ გაზრდილმა საბალანსო ღირებულებამ არ გადააჭარბოს ნარჩენ ღირებულებას, რომლის აღიარებას ადგილი ექნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ წინა წლებში აქტივის (ან ფულის გენერირების ერთეულის) გაუფასურების დანაკარგების აღიარება არ განხორციელდებოდა. გაუფასურების დანაკარგების გაუქმება დაუყოვნებლივ აისახება მოგებასა და ზარალში.

მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი გამოითვლება წლის დასაბეგრი მოგებიდან. დასაბეგრი მოგება განსხვავდება წმინდა მოგებისაგან, რომელიც ასახულია მოგება-ზარალის ანგარიშში, ვინაიდან ის არ მოიცავს შემოსავლებისა და ხარჯების იმ ნაწილს, რომელიც ექვემდებარება დაბეგვრას ან გამოქვითვას წინა წლებში და აგრეთვე იმ ხარჯებს, რომელიც საერთოდ არ ექვემდებარება დაბეგვრას ან გამოქვითვას. ბანკის მიმდინარე გადასახადის ხარჯი გაანგარიშებულია იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომლებიც მოქმედებდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის.

გადავადებული გადასახადი

გადავადებული გადასახადი არის გადასახდელი ან გასაქვითი გადასახადი, რომელიც მოსალოდნელია წარმოქმნას ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული აქტივების და ვალდებულებების ნარჩენ ღირებულებათა შორის სხვაობაზე შესაბამის დასაბეგრი ბაზაზე, რომელიც გამოიყენება დასაბეგრი მოგების გაანგარიშებისათვის. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები ჩვეულებრივ აღიარებას ექვემდებარება ყველა დროებითი სხვაობისათვის, ხოლო გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარებას ექვემდებარება იმდენად, რამდენადაც არსებობს საფუძვლიანი მოლოდინი იმისა, რომ იარსებებს დასაბეგრი მოგება, რომელსაც გამოაკლდება გამოსაქვითი დროებითი სხვაობა. აქტივების და ვალდებულებების აღიარება არ ხდება, თუ დროებითი განსხვავება გამოწვეულია გუდვილის, ან აქტივების და ვალდებულებების პირველადი აღიარებით იმ ოპერაციებში (საწარმოთა გაერთიანების გარდა), რომელიც ზემოქმედებას არ ახდენს როგორც საგადასახადო მოგებაზე ასევე ბუღალტრულ მოგებაზე.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები აღიარებას ექვემდებარება დროებითი სხვაობების გათვალისწინებით, რაც თავს იჩენს ძირითად საშუალებებში, კლიენტებზე გაცემულ სესხებში და რეზერვებში, იმ შემთხვევის გამოკლებით, როდესაც ბანკი აკონტროლებს ცვლილებას და ახლო მომავალში ამ დროებითი სხვაობის რეზერვის წარმოქმნა არ არის ნავარაუდები. ამგვარ ინვესტიციებთან დაკავშირებული გამოსაქვითი დროებითი სხვაობებიდან წარმოქმნილი გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარებას ექვემდებარება, თუ საგადასახადო მოგება დროებითი სხვაობის მოგების უტილიზაციისათვის სავარაუდოდ საკმარისი იქნება და ახლო მომავალში ამ დროებითი სხვაობის რეზერვის წარმოქმნა ივარაუდება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების საბალანსო ღირებულება ექვემდებარება გადახედვას ყოველი საანგარიშგებო პერიოდისათვის და მცირდება იმდენად, რამდენადაც აღარ არსებობს საკმარისი დასაბეგრი მოგების მოლოდინი, რომელიც გამოიყენებული იქნება ყველა აქტივის ან აქტივების ნაწილის აღსადგენად.

გადავადებული გადასახადის აქტივები და ვალდებულებები იანგარიშება იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოსალოდნელია ვალდებულებების გასტუმრების ან აქტივის რეალიზების პერიოდისათვის იმ საგადასახადო განაკვეთის საფუძველზე (საგადასახადო კანონმდებლობა), რომელიც ძალაში შევიდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებებისა და აქტივების შეფასება ასახავს საგადასახადო შედეგებს, რომლებიც მოყვება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ბანკის მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების აღდგენას, ან დაფარვას.

მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები

მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები აისახება მოგება-ზარალში.

საოპერაციო გადასახადები

საქართველოს ასევე გააჩნია სხვა გადასახადები, რომლებიც განისაზღვრება ბანკის საქმიანობიდან გამომდინარე. ეს გადასახადები მოგება-ზარალის ანგარიშში აისახება როგორც საოპერაციო ხარჯების ნაწილი.

რეზერვები

რეზერვების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკს აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან პირობითი) ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიშვა წარსული მოვლენების შედეგად და რომელთა დაფარვისათვის შესაძლებელია საჭირო გახდეს ეკონომიკური სარგებლის მატარებელი რესურსების გადინება და აღნიშნული ვალდებულების შეფასება შესაძლებელია საკმარისი სიზუსტით.

რეზერვად აღიარებული თანხა წარმოადგენს ანაზღაურების საუკეთესო შეფასებას, რომელიც საჭიროა ვალდებულების დასაფარად ფინანსური მდგომარეობის საანგარიშგებო პერიოდისათვის ვალდებულების გარშემო რისკებისა და უზუსტობების არსებობის გათვალისწინებით. იმ შემთხვევაში, თუ რეზერვი გამოითვლება ფულადი სახსრების მოძრაობიდან მათი საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ფულადი სახსრების მიმდინარე ღირებულებას (სადაც არსებითია ფულის ღირებულება დროში).

იმ შემთხვევაში თუ მოსალოდნელია, რომ ყველა ეკონომიკური სარგებელი, რომელიც საჭიროებს რეზერვის ფორმირებას, დაიფარება მესამე მხარის მიერ, მოთხოვნები აისახება აქტივებში, როდესაც გადახდა ნამდვილად სარწმუნოა და მოთხოვნის შეფასება შესაძლებელია საკმარისი სიზუსტით.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში, მაგრამ წარმოდგენილია ანგარიშსწორებისას სახსრების ნებისმიერი გადინების შესაძლებლობის არსებობამდე. პირობითი აქტივი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში არ აისახება, მაგრამ წარმოდგენილია იმ შემთხვევაში, თუ ეკონომიკური მოგების მიღებაა ნავარაუდევო.

უცხოური ვალუტა

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ბანკის ფუნქციონირებადი ვალუტის გარდა სხვა ვალუტაში (უცხოურ ვალუტაში) განხორციელებული გარიგებები აისახება გარიგების თარიღისათვის მოქმედი გაცვლითი კურსით. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული ერთეულები ამ თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით ექვემდებარება გადაფასებას. საკურსო სხვაობები ფულად ერთეულებზე აისახება მოგებასა და ზარალში მათი ფაქტიური განცდის პერიოდში.

ბანკმა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოიყენა შემდეგი გაცვლითი კურსები:

	დეკემბერი 31, 2012	დეკემბერი 31, 2011
ლარი/1 აშშ დოლარი	1.6567	1.6703
ლარი/1 ევრო	2.1825	2.1614

უზრუნველყოფა

ბანკი უზრუნველყოფას ითხოვს კლიენტების ვალდებულებებზე, სადაც ეს ითვლება მართებულად. ჩვეულებრივ უზრუნველყოფა გულისხმობს კლიენტის აქტივების დაყადაღებას და ბანკს აძლევს ამ აქტივების მოთხოვნის უფლებას, როგორც არსებულ, ასევე მომავალ ვალდებულებებზე.

საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი აისახება ბანკის მიერ მიღებული შენატანების სამართლიანი ღირებულებით.

საპენსიო და სხვა ვალდებულებები თანამშრომელთა მიმართ

ბანკს არ გააჩნდა მოქმედი საპენსიო გეგმა, ან პენსიაზე გასვლის შემდგომი კომპენსაცია.

ხელმძღვანელობის განსჯის სფეროები და შეფასებების არასარწმუნოების უმთავრესი წყაროები

ბანკის ბუღალტრული პოლიტიკის გამოყენებისას, ხელმძღვანელობა ვალდებულია განიხილოს, შეაფასოს და გააკეთოს დაშვებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებასთან დაკავშირებით, რომლებიც სხვა წყაროებიდან არ იკვეთება. ხელმძღვანელობის შეფასება და შესაბამისი დაშვებები ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და მრავალ სხვა ფაქტორს, რომლებიც მართებულად ითვლება. ფაქტიური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისგან.

შეფასებები და შესაბამისი დაშვებები ფასდება საწარმოს უწყვეტობის დაშვების პრინციპით. ბუღალტრული შეფასებების შესწორება აღიარებას ექვემდებარება იმ პერიოდისათვის, როდესაც ხდება შესწორება, თუ შესწორება ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს, ხოლო იმ შემთხვევაში თუ იგი ეხება მიმდინარე და მომავალ პერიოდებს შესაბამისად შესწორება მოხდება მიმდინარე და შემდგომ პერიოდებში.

შეფასებების არასარწმუნოების უმთავრესი წყაროები

ქვემოთ წარმოდგენილია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს შეფასების არასარწმუნოების მომავალ და სხვა ძირითად წყაროებთან დაკავშირებული შემდეგი უმთავრესი დაშვებები, რომლებიც ატარებს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების არსებითი კორექტირების მნიშვნელოვან რისკს მომავალი ფინანსური წლის განმავლობაში.

სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურება

ბანკი რეგულარულად განიხილავს საკუთარ სესხებსა და მოთხოვნებს გაუფასურების შეფასების მიზნით. გაუფასურების დანაკარგების აღიარების მიზნით ბანკი საკუთარი სესხებისა და მოთხოვნების პორტფელში ადგენს სესხების გაუფასურების რეზერვს. ბანკი სესხების გაუფასურების რეზერვთან დაკავშირებულ ბუღალტრულ დაშვებებს მიიჩნევს შეუსაბამობის მთავარ წყაროდ, რადგან (I) არსებობს დიდი ალბათობა მათი პერიოდული ცვლილებისა, იმის გამო რომ მომავალი გადაუხდელობის შეფასება და გაუფასურებულ სესხებთან და ავანსებთან დაკავშირებული დანაკარგების განსაზღვრა დაფუძნებულია იმ პერიოდისთვის არსებულ ინფორმაციაზე და (II) ბანკის მიერ განსაზღვრულ დანაკარგებსა და რეალურ დანაკარგებს შორის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი სხვაობა გამოიწვევს ბანკის მხრიდან რეზერვების ისეთ კორექტირებას, რომელმაც მნიშვნელოვანი თანხის შემთხვევაში შეიძლება არსებითი გავლენა იქონიოს მომავალ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ბანკის ხელმძღვანელობა ეყრდნობა პროფესიულ განსჯას ნებისმიერი გაუფასურების დასადგენად იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ფინანსური პრობლემების წინაშე აღმოჩნდა და ისტორიული გამოცდილების მონაცემები მსგავსი მსესხებლების შესახებ მწირია. ბანკი ფულადი სახსრების მოძრაობაში ცვლილებებს განსაზღვრავს წინა პერიოდის გამოცდილებაზე და ხელმისაწვდომ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც მიუთითებს უარყოფით ცვლილებებზე ბანკში შემავალი მსესხებლის გადახდისუნარიანობის და ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების გათვალისწინებით, რომლებიც უკავშირდება ბანკში შემავალი აქტივების ამოღების შესაძლებლობის არ არსებობას. ხელმძღვანელობა იყენებს დაშვებებს იმ აქტივების ისტორიულ დანაკარგებზე დაყრდნობით, რომელთა საკრედიტო რისკების მახასიათებლები და გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლები მსგავსია სესხების მოცემული ჯგუფისათვის. ბანკი ხელმძღვანელობის პროფესიულ განსჯას იყენებს და აკორექტირებს სესხების ჯგუფის შესახებ არსებულ მონაცემებს იმ მიმდინარე გარემოებების გათვალისწინებით, რომლებიც აქამდე არ ასახულა ისტორიულ მონაცემებში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი ფინანსურ ანგარიშგებაში განისაზღვრა არსებული ეკონომიკური და პოლიტიკური პირობების საფუძველზე. ბანკისთვის ამ ეტაპზე რთულია იმის პროგნოზი თუ რა ცვლილებებია მოსალოდნელი ამ პირობებში საქართველოში და რა გავლენა ექნება მომავალ პერიოდში ამ ცვლილებებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობაზე.

2012 და 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემულმა სესხებმა მთლიანად შეადგინა 105,036 ათასი და 69,125 ათასი ლარი შესაბამისად, ხოლო გაუფასურების დანაკარგების რეზერვმა შეადგინა 13,706 ათასი და 7,272 ათასი ლარი შესაბამისად.

გადაფასებული ღირებულებით წარმოდგენილი ძირითადი საშუალებები

გარკვეული ტიპის ძირითადი საშუალებები (მიწა, შენობები და მშენებარე ობიექტები) წარმოდგენილია გადაფასებული ღირებულებით. უკანასკნელი შეფასების თარიღია 2011 წლის 31 დეკემბერი. შემდეგი გადაფასება იკვეთება 2013 წლის 31 დეკემბერს. 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადაფასებული ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება შეადგენს 6,644 ათას ლარს, ხოლო 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 2012 წელს განხორციელებული შესყიდვების შედეგად შეადგენს 6,795 ათას ლარს, შესაბამისად.

ძირითადი საშუალებების ასახვა ხდება გადაფასებული ღირებულებით ან ღირებულებით დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მოხმარების პერიოდის შეფასება ხელმძღვანელობის განსჯის საგანს წარმოადგენს, რაც დაფუძნებულია ანალოგიურ აქტივებთან მუშაობის გამოცდილებაზე. აქტივის სასარგებლო მოხმარების პერიოდის განსაზღვრისას ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს აქტივის მოსალოდნელ გამოყენებადობას, ტექნიკური დაძველების შეფასებას, ფიზიკურ ცვეთას, ასევე იმ ფიზიკურ გარემოს, რომელშიც მოცემული აქტივი ფუნქციონირებს. ნებისმიერი ამ პირობის ან შეფასების ცვლილებამ, შესაძლოა, გამოიწვიოს კორექტირებები ამორტიზაციის სამომავლო მანუვლებელში.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღდგენადობა

ბანკის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ გადაფასების რეზერვები გადავადებულ საგადასახადო აქტივებთან მიმართებაში ანგარიშგების თარიღისთვის აუცილებელი არ არის; სავარაუდოდ გადავადებული საგადასახადო აქტივები მთლიანად რეალიზდება. გადავადებული საგადასახადო აქტივების საბალანსო ღირებულება 2012 წლის და 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად, შეადგენს 496 ათას ლარს და 67 ათას ლარს.

დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული გარიგებების პირველადი აღიარება

ჩვეული საქმიანობის პროცესში ბანკი ახორციელებს გარიგებებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ბას 39-ის შესაბამისად ფინანსური ინსტრუმენტების პირველადი აღიარება უნდა მოხდეს სამართლიანი ღირებულებით. იმ შემთხვევაში, თუ გარიგებების ღირებულება საბაზრო ან არასაბაზრო საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისად არის დადგენილი და რეალურად ასეთი გარიგებების მოქმედი ბაზარი არ არსებობს, საჭირო ხდება პროფესიული განსჯა. განსჯის საფუძველს წარმოადგენს მსგავსი გარიგებების ფასწარმოება არადაკავშირებულ მხარეებთან და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი. დაკავშირებული მხარეების შესახებ დეტალური ინფორმაცია წარმოდგენილია 23-ე შენიშვნაში.

3. ახალი და შმსწორებულ შინაანური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) მიღება

ბანკმა მიიღო ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოსა და ფინანსური აღრიცხვის ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის მიერ გამოშვებული ახალი და შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ძალაშია 2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული ანგარიშგების პერიოდისათვის.

- ფასს 7 “ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა” — ცვლილებები შევიდა 2010 წლის მაისის ფასს-ის ეოველწლიური შესწორებებიდან. წარდგენის კლასიფიკაციის და რესტრუქტურული სესხების წარდგენის მოთხოვნის გათავისუფლების განმარტებები.
- ბასს 24 „დაკავშირებული მხარეების წარდგენა“ — (შესწორებულია 2009 წელს) გაამარტივა დაკავშირებული მხარეების განმარტება და სახელმწიფოსთან დაკავშირებული საწარმოების წარდგენის მოთხოვნები.

აღნიშნული ახალი და შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღებას გავლენა არ მოუხდენია ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფუნქციონირებაზე და მათი

მიღება მოხდა რეტროსპექტიულად ბასს 8 “ბუღალტრული პოლიტიკა, ცვლილებები ბუღალტრულ შეფასებაში და ხარვეზები”-ს შესაბამისად, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ცვლილებები ფასს 7-ში “განმარტებები” – “ფინანსური აქტივების გადაცემა”

ბანკმა მიმდინარე წელს მიიღო ფასს 7 “განმარტებები” ცვლილება – ფინანსური აქტივების გადაცემა. ცვლილებები ზრდის წარდგენის მოთხოვნებს ფინანსური აქტივების გადაცემის გარიგებებისთვის, რათა ფინანსური აქტივების გადაცემის პროცესში ნებისმიერი რისკის ალბათობასთან დაკავშირებული საკითხი უფრო გამჭვირვალე გახდეს. ფასს 7-ის “ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებები” ცვლილებებში მოცემული გარდამავალი დებულებების შესაბამისად, ბანკს არ წარმოუდგენია მოცემული ცვლილებებით გათვალისწინებული წარდგენითი ინფორმაცია.

ცვლილებები ბასს 1-ში “სხვა სრული მოგება-ზარალის კომპონენტების წარდგენა”

ბანკმა წინასწარ მიიღო ბასს 1-ის ცვლილებები “სხვა სრული მოგება-ზარალის წარდგენასთან” დაკავშირებით ძალაში შესვლის თარიღამდე, 2012 წლის 1 ივლისით დაწყებული ანგარიშგების პერიოდისთვის. მოცემული შესწორებების საფუძველზე დამკვიდრდა ახალი ტერმინოლოგია “სრული შემოსავლის ანგარიშისა” და “შემოსავლის ანგარიშისთვის”. ბასს 1-ის “სხვა სრული მოგება-ზარალის წარდგენა” ცვლილებების შესაბამისად “სრული შემოსავლის ანგარიშის” ნაცვლად დამკვიდრდა “მოგება-ზარალისა და სხვა სრული მოგება-ზარალის ანგარიში”, ასევე “შემოსავლის ანგარიშის” ნაცვლად - “მოგება-ზარალის ანგარიში”.

ცვლილებები ბასს 1-ში “სხვა სრული მოგება-ზარალის წარდგენა” იძლევა შესაძლებლობას მოგება-ზარალისა და სხვა სრული მოგება, როგორც ერთ ისევე ორ, მაგრამ თანმიმდევრულ ანგარიშად წარდგენას. მიუხედავად ამისა, ცვლილებები ბასს 1-ში “სხვა სრული მოგება-ზარალის წარდგენა” მოითხოვს სხვა სრული მოგება-ზარალის პუნქტების ორ კატეგორიად დაჯგუფებას სხვა სრული მოგება-ზარალის განყოფილებაში: (ა) პუნქტები, რომელთა რეკლასიფიცირება არ მოხდება შემდგომში მოგება-ზარალში და (ბ) პუნქტები, რომელთა რეკლასიფიცირება შემდგომში შესაძლებელია მოგება-ზარალში კონკრეტული პირობების დაკმაყოფილების შემთხვევაში. ცვლილებების მიღება მოხდა რეტროსპექტიულად, შესაბამისად მოხდა “სხვა სრული მოგება-ზარალის წარდგენის” მოდიფიცირება ცვლილებების ასახვის მიზნით. წარდგენაში ზემოხსენებული ცვლილებების გარდა ცვლილებები ბასს 1-ში “სხვა სრული მოგება-ზარალის წარდგენა” არ გამოიწვევს არანაირ გავლენას მოგება-ზარალზე, სხვა სრულ მოგებაზე ან სრულ მოგებაზე.

ცვლილებები ბასს 1-ში “ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა”

(ფასს-ის 2009-2011წწ. ყოველწლიური შესწორებების ფარგლებში, მიღებული 2012წ. მაისში)

ბანკმა გაითვალისწინა ბასს 1-ის ცვლილებები ფასს-ის 2009-2011წწ. წლიური შესწორებების ფარგლებში, ამოქმედების თარიღამდე (2013 წლის 1 იანვრით დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდისთვის).

ცვლილებები ბასს 1-ში “ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა” მოითხოვს ბუღალტრული პოლიტიკის რეტროსპექტიულ ცვლილებას კომპანიაში, ან რეტროსპექტიულ ხელახალ წარდგენას ან რეკლასიფიცირებას ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშის წარსადგენად შემდგომი პერიოდის დასაწყისის მდგომარეობით (მესამე ანგარიში ფინანსური მდგომარეობის შესახებ). ბასს 1-ის ცვლილებები “ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა” ნათლად მიუთითებს, რომ კომპანიას მესამე ანგარიში ფინანსური მდგომარეობის შესახებ მოეთხოვება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც რეტროსპექტიულ მიღებას, ხელახალ წარდგენას, ან რეკლასიფიკაციას აქვს საფუძველიანი გავლენა ფინანსური მდგომარეობის შესახებ მესამე ანგარიშში მოცემულ ინფორმაციაზე და ფინანსური მდგომარეობის შესახებ მესამე ანგარიშზე თანდართული შენიშვნები არ არის მოთხოვნილი.

ბასს 12-ის მოვების გადასახადების ცვლილებები “გადავადებული გადასახადები: საბაზისო აქტივების აღდგენა

ბანკი მიმდინარე წელს ითვალისწინებს ბასს 12-ის ცვლილებებს “გადავადებული გადასახადები: საბაზისო აქტივების აღდგენა. ცვლილებების შესაბამისად, საინვესტიციო ქონების აღდგენა, რომლის შეფასება ბასს 40 საინვესტიციო ქონების შესაბამისად ხდება სამართლიანი ღირებულების მოდელის გამოყენებით, სავარაუდოდ, მთლიანად მოხდება გაყიდვის ხარჯზე გადავადებული გადასახადების შეფასების მიზნით, თუ მოხდება დაშვების უარყოფა. ბასს 12-ის ცვლილებების “გადავადებული გადასახადები: საბაზისო აქტივების აღდგენა” გათვალისწინება, არ მოახდენს გავლენას ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

გამოცემული და ძალაში ჯერ არ შესული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

ბანკს არ მიუღია შემდეგი ახალი და შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები რომლებიც გამოცემულ იქნა, თუმცა ძალაში არ შესულა:

- ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები”,³
- ფასს 10 “კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება”²
- ფასს 11 “ერთობლივი საქმიანობის შეთანხმებები”²
- ფასს 12 “სხვა კომპანიებში მონაწილეობის წარდგენა”²
- ფასს 13 “სამართლიანი ღირებულების შეფასება”¹
- ფასს 7 „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებების” ცვლილება – განმარტებები – ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გაქვითვა”¹
- ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებების: და ფასს 7 ფინანსური ინსტრუმენტების ცვლილებები “ფასს 9-ის ძალაში შესვლის სავალდებულო თარიღი და გადაყვანის განმარტებები”,³
- ფასს 10 „კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების”, ფასს 11 ერთობლივი საქმიანობის შეთანხმებები და ფასს 12 “სხვა კომპანიებში მონაწილეობის წარდგენა ცვლილებები “ — კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები, ერთობლივი საქმიანობის შეთანხმებები და სხვა კომპანიებში მონაწილეობის წარდგენა: ტრანზიციის განმარტებები”¹;
- ბასს 19 “შრომითი გახამრჯელო” (შეიცვალა 2011წ.)¹
- ბასს 27 “ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება” (შეიცვალა 2011წ.)²;
- ბასს 28 “ინვესტიციები ასოცირებულ და ერთობლივ საწარმოებში” (შეიცვალა 2011 წ.)²;
- ბასს 32-ის ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენის ცვლილება – “ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გაქვითვა”⁴
- ფასს-ის ცვლილებები – ცვლილებები შევიდა 2009-2011წწ. ფასს-ის ყოველწლიური შესწორებებიდან ბასს 1 –ის ცვლილებების გარდა (იხ. ზემოთ)

¹ ძალაშია 2013 წლის 1 იანვრით დაწყებული წლით ადრე მიღების დაშვებით.

² ამ ხუთი სტანდარტიდან თითოეული ძალაში შევა 2013 წლის 1 იანვრით დაწყებული წლისთვის და მათი ადრე მიღება დაშვებული იქნება იმ შემთხვევაში თუ მოხდება ხუთივე სტანდარტის ადრე მიღება (გარდა ფასს 12-ისა, რომლის ადრე მიღება დაშვებულია დამოუკიდებლად სხვა სტანდარტებისგან).

³ ძალაშია 2015 წლის 1 იანვრით დაწყებული წლით ადრე მიღების დაშვებით.

⁴ ძალაშია 2014 წლის 1 იანვრით დაწყებული წლით ადრე მიღების დაშვებით.

ფასს 9 “ფინანსური ინსტრუმენტები”

ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელიც გამოშვებულ იქნა 2009 წლის ნოემბერში და შეიცვალა 2010 წლის ოქტომბერში, წარმოადგენს ახალ მოთხოვნებს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებასთან და აღიარების შეწყვეტასთან მიმართებაში.

ფასს 9-ის ძირითადი მოთხოვნები:

- ყველა აღიარებული ფინანსური აქტივის, რომელსაც ეხება ბასს 39 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“, აღიარების შემდგომი განსაზღვრა უნდა მოხდეს ამორტიზებული ან სამართლიანი ღირებულებით. კერძოდ, სასესხო ინსტრუმენტები, რომლებსაც ბიზნეს მოდელის შესაბამისად იყენებენ კონტრაქტით გათვალისწინებული ფულადი სახსრების მიღების მიზნით და რომელთაც გააჩნიათ კონტრაქტით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადები და წარმოადგენს ძირითადი თანხისა და დარჩენილ ძირითად თანხებზე დარიცხული პროცენტის გადახდებს, ზოგადად აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ანგარიშგების შესაბამისი პერიოდის ბოლოს. ყველა სხვა სასესხო ინსტრუმენტი აისახება სამართლიანი ღირებულებით აღიარების შემდგომი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს
- ფასს 9-ს ყველაზე მნიშვნელოვანი შედეგი მდგომარეობს იმაში, რომ ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში, რომლებიც მოგებასა და ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აისახება, სამართლიანი ღირებულების ცვლილების თანხა ამ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილების შემთხვევაში აისახება სხვა სრულ მოგება-ზარალში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ამგვარი აღიარება გამოიწვევს, ან გაზრდის ბუღალტრულ შეუსაბამობას მოგებასა და ზარალში. ფინანსური ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილების ეფექტი რეალურ ღირებულებაზე არ რეკლასიფიცირდება მოგებასა და ზარალში. წინა პერიოდებში, ბასს 39-ის საფუძველზე მოგებასა და ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების ცვლილების ერთიანი თანხა აღიარებას ექვემდებარებოდა მოგებასა და ზარალში.

ფასს 10 “კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება” – ანაცვლებს ბასს 27-ის და იმკ 12-ის ყველა ინსტრუქციას კონტროლისა და კონსოლიდაციის შესახებ კონტროლზე დაფუძნებული ერთიანი კონსოლიდირებული მოდელის შემოღებით ყველა საწარმოსთვის, ინვესტიციის მიმღების ხასიათის მიუხედავად (ე.ი. კომპანია ხმის უფლების საშუალებით კონტროლდება თუ სხვა ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით, როგორც ეს ზოგადად სპეციალიზირებულ საწარმოებში ხდება). ფასს 10-ის მიხედვით კონტროლის ერთიანი განმარტება, რომელსაც თან ახლავს გამოყენების ყოველსომომცველი ინსტრუქცია, ეფუძნება შემდეგს:

- აქვს თუ არა ინვესტორს გავლენა ინვესტიციის მიმღებზე;
- განიცდის თუ არა ინვესტორი ინვესტიციის მიმღებში ჩადებული ინვესტიციიდან მიღებულ ცვალებად მოგების ზეგავლენას ან აქვს თუ არა უფლებები ამ მოგებაზე;
- აქვს თუ არა შესაძლებლობა ინვესტორს გამოიყენოს მისი გავლენა ინვესტიციის მიმღებზე მოგების მოცულობაზე ეფექტის მოსახდენად.

ფასს 11 “ერთობლივი საქმიანობის შეთანხმებები” – ანაცვლებს ბასს 31-ს ახალი საადრიცხო მოთხოვნებით ერთობლივი საქმიანობის შეთანხმებებისთვის, მათი ერთობლივ ოპერაციებად ან ერთობლივ საწარმოებად კლასიფიცირების საშუალებით.

- შეთანხმებით მიღებული უფლებებისა და ვალდებულებების აღიარებით, მხარეები ყურადღებას გაამახვილებენ არა იმდენად ერთობლივი საქმიანობის შეთანხმების იურიდიულ სტრუქტურაზე, არამედ იმაზე თუ რამდენად ხდება მათ მიერ ამ უფლებებისა და ვალდებულებების გაზიარება.
- ერთობლივი საქმიანობა მხარეებს უფლებას აძლევს აქტივების განკარგვაზე და ავალდებულებს დავალიანების დაფარვას, რითაც ერთობლივი საქმიანობის მხარეები აღიარებენ, არა უბრალოდ ერთობლივ საქმიანობაში მონაწილეობას, არამედ წილებს, რომელსაც ფლობენ (პირდაპირი უფლებებისა და ვალდებულებების შესაბამისად). ერთობლივი საქმიანობის მხარეები აღიარებენ ერთობლივ შეთანხმებებთან დაკავშირებულ აქტივებს, ვალდებულებებს, შემოსავლებსა და ხარჯებს.
- ერთობლივი საწარმოები უფლებამოსილებას ანიჭებს მხარეებს შეთანხმების წმინდა აქტივებსა და შემოსავალზე (მოგება-ზარალი). ერთობლივ საწარმოებს მოეთხოვებათ ანგარიშგების წილობრივი მეთოდის გამოყენება ბასს 28 “ინვესტიციები ასოცირებულ და ერთობლივ საწარმოებში” შესაბამისად, ხოლო პროპორციული კონსოლიდაციის მეთოდი აღარ გამოიყენება. ერთობლივი საქმიანობის მხარეები აღიარებენ ინვესტიციებს.

ფასს 12 “სხვა კომპანიებში მონაწილეობის წარდგენა” – მოითხოვს განმარტებებს იმ კონსოლიდირებული და არაკონსოლიდირებული საწარმოების შესახებ, რომლებშიც კომპანია წილს ფლობს, რათა ფინანსური ანგარიშით შესაძლებელი გახდეს შეიღობილ და ასოცირებულ საწარმოებთან, ერთობლივი საქმიანობის მხარეებთან და არაკონსოლიდირებულ კომპანიებთან კომპანიის წილობრივი მონაწილეობის ფორმების, რისკებისა და ფინანსური შედეგების შეფასება. შესაბამისად, ფასს 12 აწესებს განმარტებების წარდგენის ვალდებულებას იმ კომპანიებისთვის, რომლებიც ანგარიშების ორ ახალ სტანდარტს (ფასს 10-ს და ფასს 11-ს) ითვალისწინებენ და ანაცვლებს ბას 28-ის მოთხოვნებს განმარტებებზე.

ფასს 13 “სამართლიანი ღირებულების შეფასება” – ფასს 13 “სამართლიანი ღირებულების შეფასება” ადგენს მართვის ერთიან წყაროს სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად და მასთან დაკავშირებული წარდგენების შესახებ. სტანდარტი განსაზღვრავს

- სამართლიან ღირებულებას;
- ადგენს ჩარჩოებს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისას;
- მოითხოვს წარდგენებს სამართლიან ღირებულებასთან დაკავშირებით.

ფასს 13 გამოიყენება მაშინ, როდესაც სხვა ფასს სტანდარტი მოითხოვს ან იძლევა სამართლიანი ღირებულების შეფასების, ან მასთან დაკავშირებული ინფორმაციის წარდგენის უფლებას (ამასთანავე, ისეთ შეფასებებს, როგორცაა სამართლიანი ღირებულება გარიგების ხარჯების გამოკლებით, რომელიც ემყარება ამ შეფასებებთან დაკავშირებულ სამართლიან ღირებულებასა და წარდგენებს). ამ ჩამონათვალში არ შედის წილობრივი გადახდის გარიგებები, ფასს 2-ის “წილობრივი გადახდა” შესაბამისად, საიჯარო გარიგებები ბასს 17-ის “იჯარა” შესაბამისად, ასევე შეფასებები, რომლებიც გარკვეულწილად სამართლიან ღირებულებას უტოლდება, მაგრამ არ წარმოადგენს სამართლიან ღირებულებას, მაგ. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება ბასს 2-ში “სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები”, ან გამოყენებული ღირებულება ბასს 36-ში “აქტივების გაუფასურება”.

ფასს 7-ის “ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა” და ბასს 32 “ფინანსური ინსტრუმენტები: პრეზენტაცია” ცვლილებები – “ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გაქვითვა და მასთან დაკავშირებული წარდგენები”

ბასს 32 “ფინანსური ინსტრუმენტები: პრეზენტაცია” ცვლილება მოიცავს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გაქვითვასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს. კერძოდ, შესწორება განმარტავს შემდეგ ტერმინებს: “მიენიჭა გაქვითვის იურიდიული უფლება”, და “სინქრონული რეალიზაცია და ანგარიშსწორება”.

ფასს 7-ის “ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა” ცვლილება მოითხოვს საწარმოსგან ინფორმაციას გაქვითვასა და მასთან დაკავშირებულ შეთანხმებაზე (როგორცაა დამატებითი მოთხოვნები) ფინანსურ ინსტრუმენტებთან მიმართებაში არსებული შეთანხმების საფუძველზე.

წარდგინებები უნდა მოხდეს რეტროსპექტიულად შესაბამისი პერიოდებისათვის.

ბასს 19 შრომითი გასამრჯელო – ბასს 19-ის ცვლილებით “*შრომითი გასამრჯელო*” იცვლება განსაზღვრული გასამრჯელოსა და სამსახურიდან დათხოვნის კომპენსაციის ასახვის წესი და მოკლევადიანი გასამრჯელოს განმარტება. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ცვლილება განსაზღვრული ანაზღაურების გეგმის ასახვის შესახებ. შესწორებები მოითხოვს ცვლილებების აღიარებას განსაზღვრული ანაზღაურების გეგმის ვალდებულებებთან და აქტივების რეალურ ღირებულებასთან დაკავშირებით მათი დადგომის პერიოდისთვის და შესაბამისად “დერეფნის მეთოდით მიდგომის” გაუქმებას, რასაც ითვალისწინებს ბასს 19-ის “შრომითი გასამრჯელო” წინა ვერსია, ასევე, წარსული მომსახურების ხარჯების აღიარების დაჩქარებას. შესწორებები, ასევე, მოითხოვს აქტუალური მოგებისა და ზარალის მყისიერ ასახვას სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშში, რათა ფინანსური მდგომარეობის შესახებ კონსოლიდირებულ ანგარიშში ასახული წმინდა საპენსიო აქტივებისა და ვალდებულებების ასახვით გამოიკვეთოს გეგმის დეფიციტის ან ნამატის სრული

ღირებულება. გარდა ამისა, საპროცენტო ხარჯები და მოსალოდნელი შემოსავალი აქტივებიდან, რაც გამოიყენებოდა ბასს 19-ის “შრომითი გასამრჯელოს” წინა ვერსიაში შეცვლილია “წმინდა საპროცენტო” ღირებულებით, რომლის გამოთვლაც ხდება დისკონტირების მეთოდის გამოყენებით წმინდა განსაზღვრული გასამრჯელოს აქტივის ან ვალდებულების მიმართ.

ბასს 32 “ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენის” ცვლილება – ბასს 32 “ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენის” ცვლილება: “პრეზენტაცია” აზუსტებს გაქვითვის წესებს და ყურადღებას ამახვილებს ოთხ ძირითად საკითხზე:

- “მიმდინარე პერიოდში გაქვითვის სამართლებრივად აღსრულებადი უფლების ქონის” განმარტება
- სინქრონული რეალიზაცია და ანგარიშსწორება
- უზრუნველყოფილი ღირებულების გამოქვითვა
- გაქვითვის მოთხოვნები ანგარიშთა ერთეულებზე.

ფასს 7-ის “ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა” ცვლილებები მოითხოვს ინფორმაციის წარდგენას ყველა აღიარებულ ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებით, რომლებიც ბასს 32-ის 42-ე მუხლის შესაბამისად არის გაქვითული. ცვლილებები, ასევე, მოითხოვს ინფორმაციის წარდგენას აღიარებული ფინანსური ინსტრუმენტების შესახებ სამართლებრივად აღსრულებადი გაქვითვის გენერალური ხელშეკრულებებისა და სხვა მსგავსი ტიპის შეთანხმებების შესაბამისად, მაშინაც კი, თუ ეს არ არის ბასს 32-ის შესაბამისად გაქვითული. ასეთი წარდგენით ინფორმაცია იძლევა საშუალებას ფინანსური ანგარიშგებაზე დაყრდნობით შეფასდეს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე გაქვითვის ხელშეკრულებების რეალური ან პოტენციური გაფლენა, მათ შორის კომპანიის აღიარებულ ფინანსურ აქტივებთან და ვალდებულებებთან ასოცირებული გაქვითვის უფლება.

ამუამად, ხელმძღვანელობა სწავლობს ფასს 7 “ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენის”, ფასს 9 “ფინანსური ინსტრუმენტები: კლასიფიკაცია და შეფასების”, ფასს 13 “სამართლიანი ღირებულების შეფასების”, ბასს 32 “ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენის” ცვლილების მიღების მოსალოდნელ შედეგებს. სხვა სტანდარტებთან და ინტერპრეტაციებთან დაკავშირებით, ხელმძღვანელობა მიიხნევს, რომ მათი მიღება არ გამოიწვევს მნიშვნელოვან ცვლილებებს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაში.

4. **წმინდა საპროცენტო შემოსავალი**

	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საპროცენტო შემოსავალი:		
საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზირებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე:		
- საპროცენტო შემოსავალი ინდივიდუალურად გაუფასურებულ ფინანსურ აქტივებზე	1,751	389
- საპროცენტო შემოსავალი კოლექტიურად გაუფასურებულ ფინანსურ აქტივებზე	795	2,881
- საპროცენტო შემოსავალი ფინანსურ აქტივებზე რომლებიც არ არის გაუფასურებული	8,382	3,184
სულ საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზირებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე	10,928	6,454
საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზირებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე:		
საპროცენტო შემოსავალი კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე	9,828	5,457
საპროცენტო შემოსავალი ბანკების მიმართ მოთხოვნებზე	658	617
სხვა	442	380
სულ საპროცენტო შემოსავალი	10,928	6,454
საპროცენტო ხარჯი მოიცავს:		
საპროცენტო ხარჯი ამორტიზირებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ ვალდებულებებზე:		
საპროცენტო ხარჯი სუბორდინირებულ სესხზე	(588)	(715)
საპროცენტო ხარჯი კლიენტების დეპოზიტებზე	(858)	(1,087)
საპროცენტო ხარჯი ბანკების დეპოზიტებზე	(1,842)	(676)
სულ საპროცენტო ხარჯი	(3,288)	(2,478)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსურ აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯამდე	7,640	3,976

5. **გაუფასურების დანაკარგები და სხვა რეზერვები**

საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებთან დაკავშირებული გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის მოძრაობა მოიცავს:

	კლიენტებზე გაცემული სესხები
იანვარი 1, 2011	4,377
რეზერვის დამატებითი ხარჯის აღიარება	2,895
დეკემბერი 31, 2011	7,272
რეზერვის დამატებითი ხარჯის აღიარება	6,434
დეკემბერი 31, 2012	13,706

6. წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე

წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე მოიცავს:

	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
სავაჭრო ოპერაციები, წმინდა	1,387	1,556
არარეალიზებული საკურსო სხვაობა, წმინდა	34	(202)
სულ წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე	1,421	1,354

7. საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები

საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები მოიცავს:

	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საკომისიო შემოსავლები:		
შემოსავლები სააგენტო მომსახურებიდან	2,376	1,090
საკომისიო ნაღდი ფულის ინკასირებიდან	348	281
ანგარიშსწორება	205	157
ნაღდ ფულთან დაკავშირებული ოპერაციები	110	88
გარანტიები	4	334
სხვა	57	34
სულ საკომისიო შემოსავლები	3,100	1,984
საკომისიო ხარჯები:		
დოკუმენტური ხარჯები	(79)	(27)
გარანტიები და აკრედიტივები	(25)	(57)
ანგარიშსწორება	(24)	(26)
სხვა	(14)	(9)
სულ საკომისიო ხარჯები	(142)	(119)

8. საოპერაციო ხარჯები

საოპერაციო ხარჯები მოიცავს:

	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ხელფასები და პრემიები	1,607	1,330
ცვეთა და ამორტიზაცია	332	308
იჯარის ხარჯი	276	193
კომუნიკაციის ხარჯები	179	105
პროფესიული მომსახურება	101	70
დაცვის ხარჯები	74	142
საწვავის ხარჯები	67	-
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	65	65
სადაზღვევო ხარჯები	33	22
სამიწვინებო ხარჯები	17	17
კომუნალური ხარჯები	13	16
რემონტისა და შენახვის ხარჯები	10	55
წარმომადგენლობითი ხარჯები	6	11
ბეჭდვისა და საკანცელარიო ხარჯები	5	-
გადახდილი ჯარიმები და საურავები	-	28
სხვა	232	247
სულ საოპერაციო ხარჯები	3,017	2,609

9. მოზების ბაღასახადი

ბანკი მიმდინარე მოგების გადასახადის, აქტივებისა და ვალდებულებების დათვლასა და აღრიცხვას აწარმოებს საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე, რომელიც შესაძლოა განსხვავდებოდეს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისაგან.

საგადასახადო მიზნებისთვის არაგამოქვითვადი ხარჯებისა და გადასახადისგან განთავისუფლებული შემოსავლების არსებობის გამო, ბანკს წარმოეკმნება მუდმივი საგადასახადო სხვაობები.

გადავადებული გადასახადი ასახავს საგადასახადო ეფექტს, რომელიც წარმოიქმნება ერთი მხრივ ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის წარმოდგენილი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებისა და, მეორეს მხრივ, საგადასახადო მიზნებისთვის წარმოდგენილი აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებებს შორის დროებითი სხვაობების არსებობის გამო. 2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული დროებითი სხვაობები ძირითადად დაკავშირებულია შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარების განსხვავებულ მეთოდებსა და დროსთან, ასევე იმ დროებით სხვაობებთან, რომელიც წარმოიქმნება საგადასახადო მიზნებისათვის და ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის წარმოდგენილი აქტივების ღირებულებებს შორის განსხვავების გამო.

მონაცემების შეჯამებისთვის გამოყენებული საგადასახადო განაკვეთი წარმოადგენს საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ მოგების გადასახადს -15%. მოგება (საგადასახადო მიზნებისთვის) და მოგების გადასახადი განსაზღვრულია საქართველოს საგადასახადო კოდექსით.

2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით დროებითი სხვაობები შეადგენს:

	დეკემბერი 31, 2012	დეკემბერი 31, 2011
კლიენტებზე გაცემული სესხები	341	(78)
ძირითადი საშუალებები	151	144
არამატერიალური აქტივები	16	9
სუბორდინირებული სესხი	(29)	(29)
სხვა ვალდებულებები	17	21
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივი	496	67

2012 და 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის საგადასახადო ხარჯებსა და ფინანსურ მოგებებს შორის კავშირი შემდეგნაირად აიხსნება:

	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
მოგება მოგების გადასახადამდე	2,581	1,127
კანონით განსაზღვრული გადასახადის განაკვეთი (15%)	387	169
არ აღიარებული საგადასახადო აქტივების ცვლილება	-	-
მუდმივი ცვლილებების საგადასახადო ეფექტი	6	4
მოგების გადასახადის ხარჯი	393	173
მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი	822	278
მიმდინარე წელს აღიარებული გადავადებული გადასახადის სარგებელი	(429)	(105)
მოგების გადასახადის ხარჯი	393	173

**გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი
(ვალდებულება)**

	2012	2011
იანვარი 1 – გადავადებული გადასახადის აქტივი	67	(34)
ცვლილება გადავადებული მოგების გადასახადში, რომელიც ასახულია სხვა სრულ შემოსავლებში	-	(4)
მოგებასა და ზარალში ასახული გადავადებული მოგების გადასახადის ნაშთების ცვლილება	429	105
დეკემბერი 31 – გადავადებული გადასახადის აქტივი	496	67

10. ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში (“სებ”)

	დეკემბერი 31, 2012	დეკემბერი 31, 2011
ფული	1,694	1,017
ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში (“სებ”)	12,494	9,488
სულ ფული და ნაშთები სებ-ში	14,188	10,505

2012 და 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები მოიცავს მინიმალურ სავალდებულო დეპოზიტს საქართველოს ეროვნულ ბანკში (“სებ”) 11,895 ათასი და 6,868 ათასი ლარის ოდენობით. ბანკი ვალდებულია მუდმივად ჰქონდეს მინიმალური სავალდებულო დეპოზიტი სებ-ში.

ფული და ფულის ექვივალენტები ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშის მიზნებისათვის შეადგენს:

	დეკემბერი 31, 2012	დეკემბერი 31, 2011
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	14,188	10,505
მოთხოვნები ბანკების მიმართ (შენიშვნა 12)	17,360	87,269
	<u>31,548</u>	<u>97,774</u>
გამოკლებული: სავალდებულო მინიმალური დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში	(11,895)	(6,868)
სულ ფული და ფულის ექვივალენტები	<u>19,653</u>	<u>90,906</u>

11. მოთხოვნები ბანკების მიმართ

მოთხოვნები ბანკების მიმართ მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2012	დეკემბერი 31, 2011
საკორესპონდენტო ანგარიშები	17,360	87,269
სულ მოთხოვნები ბანკების მიმართ	<u>17,360</u>	<u>87,269</u>

ბანკების მიმართ მოთხოვნები, რომელთა ნაშთიც აღემატება ბანკის კაპიტალის 10 პროცენტს 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილი იყო ორ ბანკში, ხოლო 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით - ჯამურად სამ ბანკში.

2012 და 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკების მიმართ მოთხოვნების ნაშთები არ მოიცავს საგარანტიო დეპოზიტებს, რომლებიც ბანკმა პლასტიკური ბარათების საშუალებით ოპერაციების განხორციელებისათვის განათავსა.

12. კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2012	დეკემბერი 31, 2011
კლიენტებზე გაცემული სესხები	105,036	69,125
გამოკლებული: გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯი	(13,706)	(7,272)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	<u>91,330</u>	<u>61,853</u>

2012 და 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის მოძრაობა მოცემულია მე-5 შენიშვნაში.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს კლიენტებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულებას მიღებული უზრუნველყოფის მიხედვით:

	დეკემბერი 31, 2012	დეკემბერი 31, 2011
სესხები უზრუნველყოფილი სხვა აქტივებით	70,777	14,717
სესხები უზრუნველყოფილი გარანტიებით	6,927	6,665
სესხები უზრუნველყოფილი უძრავი ქონებით	232	27,618
სესხები უზრუნველყოფილი სატრანსპორტო საშუალებებით და დანადგარებით	39	299
არაუზრუნველყოფილი სესხები	13,355	12,554
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	<u>91,330</u>	<u>61,853</u>

	დეკემბერი 31, 2012	დეკემბერი 31, 2011
ანალიზი დარგების მიხედვით:		
მშენებლობა	44,836	31,788
ვაჭრობა და მომსახურება	40,089	21,708
ენერგეტიკა	5,584	6,992
ფიზიკური პირები	611	932
წარმოება	130	220
სხვა	80	213
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	91,330	61,853

2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის ბანკმა მიიღო არაფინანსური აქტივები უზრუნველყოფის დასაკუთრების გზით. 2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ეს აქტივები 302 ათასი და ნული ლარის ოდენობით შედის სხვა აქტივებში, როგორც დასაკუთრებული აქტივები. ბანკი გეგმავს მოცემული აქტივების გაყიდვას, მაგრამ 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ამ მიმართულებით ქმედებები არ განხორციელებულა.

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები მოიცავს შემდეგ პროდუქტებს:

	დეკემბერი 31, 2012	დეკემბერი 31, 2011
იპოთეკური სესხები	1,871	2,110
სამომხმარებლო სესხები	1,144	896
სხვა	355	831
	3,370	3,837
გამოკლებული: გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯი	(2,759)	(2,905)
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	611	932

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები, რომელთა მოცულობა აღემატება ბანკის კაპიტალის 10 პროცენტს, 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილი იყო ცხრა კლიენტზე გაცემული სესხით (81,301 ათასი ლარი) ხოლო 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით – რვა კლიენტზე გაცემული (50,674 ათასი ლარი) სესხებით.

2012 და 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხების დიდი წილი გაიცა საქართველოში მოღვაწე კომპანიებზე, რაც მნიშვნელოვან გეოგრაფიულ კონცენტრაციას წარმოადგენს ერთ რეგიონში.

ცხრილში მოცემულია კლიენტებზე გაცემული სესხები გაუფასურების მიხედვით:

	დეკემბერი 31, 2012			დეკემბერი 31, 2011		
	საბალანსო ღირებულება რეზერვის შექმნამდე	გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი	საბალანსო ღირებულება	საბალანსო ღირებულება რეზერვის შექმნამდე	გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი	საბალანსო ღირებულება
კლიენტებზე გაცემული სესხები რომლის გაუფასურება ინდივიდუალურად განისაზღვრა	30,029	(13,225)	16,804	14,003	(6,809)	7,194
კლიენტებზე გაცემული სესხები რომლის გაუფასურება კოლექტიურად განისაზღვრა	3,234	(481)	2,753	14,774	(463)	14,311
სესხები, რომელთა გაუფასურება არ მომხდარა	71,773	-	71,773	40,348	-	40,348
სულ	105,036	(13,706)	91,330	69,125	(7,272)	61,853

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტების მიერ უზრუნველყოფაში ჩადებული ქონების საერთო ღირებულებამ შეადგინა 87,146 ათასი ლარი (2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით – 90,200 ათასი ლარი).

	დეკემბერი 31, 2012	დეკემბერი 31, 2011
გაუფასურებული სესხების უზრუნველყოფის რეალური ღირებულება		
- უძრავი ქონება	10,564	8,093
- კორპორატიული გარანტიები	8,237	2,596
- დეპოზიტები	828	-
- სხვა აქტივები	107	3,137
უზრუნველყოფის რეალური ღირებულება სესხებზე, რომლებიც არ გაუფასურებულა		
- უძრავი ქონება	-	66,264
- კორპორატიული გარანტიები	1,822	3,148
- დეპოზიტები	65,588	6,747
- სხვა აქტივები	-	215
სულ	87,146	90,200

13. გასაყიდად არსებული ინვესტიციები

გასაყიდად არსებული ინვესტიციები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2012		დეკემბერი 31, 2011	
	წილი	თანხა	წილი	თანხა
სს გაერთიანებული კლირინგ ცენტრი	6.25%	54	6.25%	54
სულ გასაყიდად არსებული ინვესტიციები		54		54

14. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები მოიცავს:

	მიწა	შენობები	საოფისე და კომპიუტერული მოწყობილობები	ავეჯი	სატრანსპორტო საშუალებები	იჯარაში გაცემული ქონების გაუმჯობესება	სხვა	მშენებარე ობიექტები	სულ
თავდაპირველი/ გადაფასებული ღირებულებით									
იანვარი 1, 2011	1,492	532	490	63	321	44	146	4,857	7,945
შესყიდვა	-	-	56	15	166	-	16	331	584
გადაფასება	(418)	2	-	-	-	-	-	(152)	(568)
გადატანა	-	-	41	-	-	-	(41)	-	-
რეალიზაცია	-	-	-	-	(77)	-	(1)	-	(78)
დეკემბერი 31, 2011	1,074	534	587	78	410	44	120	5,036	7,883
შესყიდვა	8	-	57	13	11	14	47	171	321
გადატანა	-	-	1	-	-	-	-	(1)	-
რეალიზაცია	-	-	(2)	(1)	-	-	(13)	-	(16)
დეკემბერი 31, 2012	1,082	534	643	90	421	58	154	5,206	8,188
დაგროვილი ცვეთა									
იანვარი 1, 2011	-	-	(216)	(42)	(195)	(25)	(35)	-	(513)
ცვეთის დარიცხვა	-	(27)	(116)	(14)	(90)	(11)	(14)	-	(272)
შემცირება გადაფასების შედეგად	-	27	-	-	-	-	-	-	27
შემცირება რეალიზაციის შედეგად	-	-	-	-	77	-	-	-	77
დეკემბერი 31, 2011	-	-	(332)	(56)	(208)	(36)	(49)	-	(681)
ცვეთის დარიცხვა	-	(27)	(120)	(13)	(102)	(9)	(16)	-	(287)
შემცირება რეალიზაციის შედეგად	-	-	2	1	-	-	11	-	14
დეკემბერი 31, 2012	-	(27)	(450)	(68)	(310)	(45)	(54)	-	(954)
წმინდა საბალანსო ღირებულება									
დეკემბერი 31, 2012	<u>1,082</u>	<u>507</u>	<u>193</u>	<u>22</u>	<u>111</u>	<u>13</u>	<u>100</u>	<u>5,206</u>	<u>7,234</u>
დეკემბერი 31, 2011	<u>1,074</u>	<u>534</u>	<u>255</u>	<u>22</u>	<u>202</u>	<u>8</u>	<u>71</u>	<u>5,036</u>	<u>7,202</u>

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის კუთვნილი მიწა, შენობები და დაუმთავრებელი მშენებლობა გადაფასდა საბაზრო ღირებულებით დამოუკიდებელი ექსპერტის შეფასებაზე დაყრდნობით გაყიდვის შედეგების მეთოდით. შედეგების მეთოდი აწესებს უძრავ ქონებაზე საბაზრო ფასების ღირებულებას ფასების კვლევის საფუძველზე, რაც დადგენილია უძრავი ქონების მყიდველებისთვის. გაყიდვების კვლევა, ხორციელდება გარიგების მხარეების ტიპური მოტივაციის დასადგენად. გასაყიდი ფასები ასახავს ტიპური

ბაზრის მონაწილეთა მოტივაციას, ანუ სპეციალური გარიგებების ტრანზაქციები, რომლებსაც აქვთ სურვილი გადაიხადონ დანამატი განსაკუთრებული ქონებისათვის არ უნდა იქნას გათვალისწინებული. შედეგად, აღნიშნული მიწის, შენობებისა და დაუმთავრებელი მშენებლობის საბალანსო ღირებულება, შესაბამისად, შეადგენს 1,074 ათას, 534 ათას და 5,036 ათას ლარს.

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიერ ჩატარებულ უძრავი ქონების ბაზრის შეფასებაზე დაყრდნობით, ჯგუფის ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ მათ საკუთრებაში არსებული მიწისა და შენობების სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ შეცვლილა 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობასთან შედარებით. შედეგად, მიწის, შენობებისა და დაუმთავრებელი მშენებლობის საბალანსო ღირებულება 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად შეადგენს 1,082 ათას, 507 ათას და 5,206 ათას ლარს.

სრულად გაუფასურებული ძირითადი საშუალებები 2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2012	31 დეკემბერი, 2011
კომპიუტერები და საოფისე მოწყობილობები	225	151
ავეჯი	45	36
იჯარაში გაცემული ქონების გაუმჯობესება	8	4
სხვა	26	22
სულ სრულად გაუფასურებული ძირითადი საშუალებები	304	213

15. არამატერიალური აქტივები

თვითღირებულება	
იანვარი 1, 2011	234
შესყიდვა	<u>24</u>
დეკემბერი 31, 2011	<u>258</u>
შესყიდვა	<u>41</u>
დეკემბერი 31, 2012	<u>299</u>
დაგროვილი ამორტიზაცია	
იანვარი 1, 2011	(65)
წლის დარიცხვა	<u>(36)</u>
დეკემბერი 31, 2011	(101)
წლის დარიცხვა	<u>(45)</u>
დეკემბერი 31, 2012	<u>(146)</u>
წმინდა საბალანსო ღირებულება	
დეკემბერი 31, 2012	<u><u>153</u></u>
დეკემბერი 31, 2011	<u><u>157</u></u>

არამატერიალური აქტივები მოიცავს კომპიუტერულ პროგრამებს და ლიცენზიებს.

16. სხვა აქტივები

სხვა აქტივები მოიცავს:

	<u>დეკემბერი 31, 2012</u>	<u>დეკემბერი 31, 2011</u>
სხვა ფინანსური აქტივები:		
მოთხოვნები სხვა გარიგებებზე	212	49
დარიცხული შემოსავალი	<u>101</u>	<u>29</u>
	313	78
სხვა არაფინანსური აქტივები:		
დასაკუთრებული აქტივები	302	-
საოპერაციო ხარჯებზე გადახდილი ავანსები	117	49
ძირითად საშუალებებზე გადახდილი ავანსები	23	1
საგადახადო მოთხოვნები, მოგების გადასახადის გარდა	<u>1</u>	<u>3</u>
შხვა	<u>27</u>	<u>-</u>
სულ სხვა აქტივები	<u>783</u>	<u>131</u>

17. ვალდებულებები ბანკების მიმართ

ვალდებულებები ბანკების მიმართ მოიცავს:

	<u>დეკემბერი 31, 2012</u>	<u>დეკემბერი 31, 2011</u>
დამფუძნებლის დეპოზიტები	67,126	24,222
რეზიდენტი კომერციული ბანკების დეპოზიტები	8,284	-
სხვა ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები	<u>20</u>	<u>21</u>
სულ ვალდებულებები ბანკების მიმართ	<u>75,430</u>	<u>24,243</u>

2012 და 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკების მიმართ ვალდებულებებში შესული დარიცხული პროცენტი შეადგენს 527 ათას და 3ათას ლარს, შესაბამისად.

2012 წელს კლიენტთა ანგარიშების (შენიშვნა 18) მნიშვნელოვანი შემცირების საფუძველზე აზერბაიჯანის საერთაშორისო ბანკმა (დამფუძნებელი) ბანკის ლიკვიდობის შესანარჩუნებლად გაზარდა ბანკის დაფინანსება 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 2011 წლის 31 დეკემბერთან შედარებით.

18. ვალდებულებები კლიენტების მიმართ

ვალდებულებები კლიენტების მიმართ მოიცავს:

	<u>დეკემბერი 31, 2012</u>	<u>დეკემბერი 31, 2011</u>
ვადიანი დეპოზიტები	9,014	11,028
მოთხოვნამდე ანგარიშები	<u>9,860</u>	<u>97,023</u>
სულ ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	<u>18,874</u>	<u>108,051</u>

2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტთა ანგარიშები მოიცავს საპროცენტო ხარჯებს 135 ათასი და 179 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვალდებულებები კლიენტების მიმართ მოიცავდა 67,012 ათას ლარს ერთი კლიენტის მიმართ. რამდენადაც, აღნიშნულმა კლიენტმა 2012 წელს გამოიტანა თანხა (64,792 ათასი ლარის ოდენობით), აზერბაიჯანის საერთაშორისო ბანკმა (დამფუძნებელი) ბანკის ლიკვიდობის შესანარჩუნებლად გაზარდა ბანკის დაფინანსება (შენიშვნა 17).

	დეკემბერი 31, 2012	დეკემბერი 31, 2011
ანალიზი დარგების მიხედვით:		
ფიზიკური პირები	9,085	11,381
მშენებლობა	8,423	94,382
ვაჭრობა	426	1,286
ენერგეტიკა	105	44
სოფლის მეურნეობა	1	1
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	1	-
სხვა	833	957
სულ ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	18,874	108,051

19. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2012	დეკემბერი 31, 2011
სხვა ფინანსური ვალდებულებები:		
კრედიტორული დავალიანება	134	134
	134	134
სხვა არა-ფინანსური ვალდებულებები:		
საგადასახადო ვალდებულებები მოგების გადასახადის გარდა	1	2
სხვა	-	4
სულ სხვა ვალდებულებები	135	140

20. სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხი შეადგენს:

	ვალუტა დაფარვის ნომინალური ვალა	საპროცენტო განაკვეთი %	საშუალო შეწონილი ეფექტური განაკვეთი	დეკემბერი 31, 2012	დაფარვის ვალა	ნომინა- ლური საპრო- ცენტო განაკვეთი %	საშუალო შეწონილი ეფექტური განაკვეთი	დეკემბერი 31, 2010	
სუბორდინირე- ბული სესხი დამფუძნებ- ლი ბანკისაგან	აშშ დოლარი	15 სექტემ- ბერი, 2017	5%	5%	11,405	15 სექტემ- ბერი, 2017	5%	5%	11,501
შულ სუბორდინირე- ბული სესხი					11,405				11,501

ბანკის გაკოტრების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში ამ ვალის გადახდა არის ბანკის სხვა ყველა დანაწენი კრედიტორის ვალდებულებების გადახდის შემდგომი ვალდებულება.

21. სააქციო კაპიტალი

2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის დამტკიცებული, გამოშვებული და გადახდილი კაპიტალი შესაბამისად შეადგენს 22,688 ათას და 22,688 ათას ლარს-22,688 და 22,688 ჩვეულებრივ აქციებს, ღირებულებით 1,000 ლარი თითოზე.

22. ბარანტიები და პირობითი ვალდებულებები

ბანკი თავისი ჩვეული საქმიანობის პროცესში კლიენტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით იყენებს ფინანსურ ინსტრუმენტებს გარე-საბალანსო რისკებით. აღნიშნული ინსტრუმენტები, რომლებიც მოიცავს სხვადასხვა ხარისხის საკრედიტო რისკს, არ არის ასახული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში.

ბანკი არასაბალანსო ვალდებულებებთან მიმართებაში იმავე საკრედიტო და მართვის პოლიტიკით ხელმძღვანელობს, რომელსაც საბალანსო ოპერაციებში იყენებს.

2012 და 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პირობითი ვალდებულებები შეადგენდა:

	31 დეკემბერი, 2012	31 დეკემბერი, 2011
პირობითი ვალდებულებები და საკრედიტო ვალდებულებები		
გაცემული გარანტიები და სხვა ვალდებულებები	13,783	7,799
სასესხო და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების ვალდებულებები	<u>1,105</u>	<u>619</u>
სულ პირობითი და საკრედიტო ვალდებულებები	<u>14,888</u>	<u>8,418</u>

კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხაზის ლიმიტის გაზრდა მტკიცდება ბანკის მიერ თითოეული შემთხვევის განხილვის საფუძველზე და დამოკიდებულია მსესხებელის ფინანსურ მდგომარეობაზე, სესხის მომსახურებასა და სხვა პირობებზე.

2012 და 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთი სახის გამოუყენებელმა საკრედიტო ხაზებმა შეადგინა 1,105 ათასი და 619 ათასი ლარი, შესაბამისად.

ვალდებულებები კაპიტალურ დანახარჯებზე – 2012 და 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ გააჩნდა არსებითი ვალდებულებები კაპიტალურ დანახარჯებზე.

ვალდებულებები საოპერაციო ლიზინგზე – 2012 და 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ გააჩნდა არსებითი სალიზინგო ვალდებულებები.

სასამართლო დავები – პერიოდულად და ბიზნესის ჩვეული მსვლელობისას ბანკი პრეტენზიებს იღებდა საკუთარი კლიენტებისა და კონტრაგენტებისაგან. ხელმძღვანელობის აზრით რაიმე არსებითი დაურიცხავი ზარალი არ არის მოსალოდნელი და შესაბამისად წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში არ გათვალისწინებულია არანაირი რეზერვის ხარჯი.

გადასახადები – საქართველოს სამეწარმეო და საგადასახადო კანონმდებლობაში არსებობს ისეთი მუხლები, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი. ასევე არსებობს საგადასახადო ორგანოების მიერ სუბიექტური გადაწყვეტილებების მიღების პრაქტიკა. აქედან გამომდინარე, იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე კონკრეტული ქმედება, რომელიც ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ ბანკის ბიზნეს საქმიანობის თავისებურად განსჯას არ იქნება მოწონებული საგადასახადო ორგანოების მიერ, ბანკს შეიძლება დაერიცხოს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები.

ამგვარმა უზუსტობებმა შეიძლება თავი იჩინოს ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებაში, გაუფასურების და დანაკარგების რეზერვის ხარჯის დადგენასთან მიმართებაში. ასეთი უზუსტობა დამატებით შეიძლება უკავშირდებოდეს კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურების დანაკარგების რეზერვისა და რეზერვის აღდგენაში დროებითი სხვაობების შეფასებას და დასაბუხრი მოგების შემცირებას. ბანკის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მათ გადაიხადეს საგადასახადო კანონით მოთხოვნილი გადასახადები და რომ დამატებითი რეზერვების შექმნა ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის საჭირო.

საოპერაციო გარემო – საქართველო, როგორც განვითარებადი ბაზარი ხასიათდება ისეთი რისკებით, რომლებიც არ არსებობს განვითარებულ ბაზარზე, მათ შორის ეკონომიკური, პილიტიკური და სოციალური, იურიდიული და საკანონმდებლო რისკებით. როგორც წარსულში ხდებოდა, რეალურ, ან მოსალოდნელ ფინანსურ პრობლემებს, ან განვითარებად ეკონომიკაში ინვესტიციების ჩადებასთან დაკავშირებული მოსალოდნელი რისკების ზრდას

შედეგად უარყოფითად ემოქმედა საქართველოში საინვესტიციო კლიმატზე და ზოგადად საქართველოს ეკონომიკაზე.

შედეგად, წესები და კანონები, რომლებიც გავლენას ახდენს ბიზნესზე საქართველოში, კვლავ ექვემდებარება სწრაფ ცვლილებებს. საქართველოში საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობის ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი, და სხვა კანონიერი და ფისკალური დაბრკოლებები სირთულეებს უქმნის საქართველოში ამჟამად მომუშავე საწარმოებს. საქართველოს მომავალი ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებულ ეკონომიკურ, ფისკალურ და ფულადი ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საკანონმდებლო, რეგულირების და პოლიტიკური განვითარების პარალელურად.

გლობალურმა ფინანსურმა კრიზისმა, რომელმაც უარყოფითი გავლენა მოახდინა საქართველოს კაპიტალისა და საკრედიტო ბაზრებზე 2009 და 2010 წლებში ჩაიარა და 2011 და 2012 წლიდან საქართველოს ეკონომიკამ ზრდა დაიწყო. თუმცა ისევ არსებობს არსებითი ეკონომიური გაურკვეველობა. გლობალურ ფინანსურ სისტემაში არსებულმა სისტემური რისკებით გამოწვეულმა უარყოფითმა ცვლილებებმა, მათ შორის საკრედიტო გარემოს შეზღუდვამ შეიძლება შეანელოს ან ხელი შეუშალოს ეკონომიკის განვითარებას საქართველოში, უარყოფითად იმოქმედოს კაპიტალის ხელმისაწვდომობაზე და ღირებულებაზე კომპანიისთვის და უფრო ზოგადად მის საქმიანობაზე, ოპერაციების შედეგებზე და ფინანსურ მდგომარეობასა და პერსპექტივებზე.

23. ბარიზმები დაკავშირებულ მხარეებთან

ქვემოთ მოცემულია ინფორმაცია ბანკსა და დაკავშირებულ მხარეებს შორის განხორციელებული ოპერაციების შესახებ:

	31 დეკემბერი, 2012		31 დეკემბერი, 2011	
	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	12,080	17,360	72,564	87,269
- დამფუძნებელი	12,080		72,370	-
- კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	-		194	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები, სულ	4,900	105,036	3,165	69,125
- ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	79	-	62	-
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	4,821	-	3,103	-
გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე	(9)	(13,706)	-	(7,272)
- ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	(9)	-		
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	67,126	75,430	24,222	24,243
- დამფუძნებელი	67,126	-	24,222	-
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	127	18,874	127	108,051
- ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	127	-	117	-
- სხვა დაკავშირებული მხარეები			10	-
სუბორდინირებული სესხები	11,405	11,405	11,501	11,501
- დამფუძნებელი	11,405		11,501	

დირექტორებისა და უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება მოიცავს:

	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წელი		2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წელი	
	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება:				
- თანამშრომელთა მოკლევადიანი ანაზღაურება	467	1,607	313	1,330
სულ	467	1,607	313	1,330

2012 და 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის სრული მოგება-ზარალის ანგარიში მოიცავს შემდეგ თანხებს, რომლებიც დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების შედეგად წარმოიშვა:

	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წელი		2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წელი	
	ტრანზაქციები დაკავშირებული მხარეებთან	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	ტრანზაქციები დაკავშირებული მხარეებთან	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
საპროცენტო შემოსავალი	152	10,928	178	6,454
- დამფუძნებელი	-		-	-
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	144		175	-
- ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	8		3	-
საპროცენტო ხარჯი	(2,332)	(3,288)	(1,281)	(2,478)
- დამფუძნებელი	(2,322)		(1,281)	-
- სხვა დაკავშირებული მხარეები			-	-
საკომისიო შემოსავლები				
- დამფუძნებელი	2,376	3,100	1,090	1,984
	2,376		1,090	-
საოპერაციო ხარჯები	(467)	(3,017)	313	(2,609)
- ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	(467)		313	

24. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს თანხას, რომელზეც ინსტრუმენტი შეიძლება გაიცვალოს გარიგების მოსურნე გათვითცნობიერებულ მხარეებს შორის კომერციული ოპერაციის შედეგად, გარდა სალიკვიდაციო და იძულებითი გარიგებებისა.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება მიახლოებულია საბალანსო ღირებულებასთან

მოკლევადიანი (3 თვეზე ნაკლები) ფინანსური აქტივები და ვალდებულებების შემთხვევაში იგულისხმება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება მიახლოებულია სამართლიან ღირებულებასთან. ეს დაშვება აგრეთვე ვრცელდება მოთხოვნამდე ანაბრებზე და შემნახველ ანგარიშებზე, რომელთა დაფარვის ვადა განსაზღვრული არ არის.

სხვა ბანკებისთვის გაცემული სესხები, ვალდებულებები სხვა ბანკებისა და კლიენტების მიმართ

ბანკებისთვის გაცემული სესხებისა და სხვა ბანკებისა და კლიენტების მიმართ ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დაფარვის ვადის მქონე სესხების საბაზრო განაკვეთების საფუძველზე, რომლებსაც ადგილი ჰქონდათ ბალანსში მათი გატარების დღეს.

სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხის სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხდება დისკონტირებული ფულადი სახსრების ანალიზზე დაყრდნობით მიღებული საფასო მოდულების შესაბამისად, რომლებიც დაფუძნებულია ანალოგიურ ინსტრუმენტებთან მიმართებაში არსებულ საბაზრო გარიგებებზე.

სხვა ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

სხვა ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ძირითადად წარმოდგენილია მოკლევადიანი დებიტორული და კრედიტორული ვალდებულებების სახით, ამდენად საბალანსო ღირებულება ითვლება მათი სამართლიანი ღირებულების სათანადო შეფასებად.

კლიენტებისთვის გაცემული სესხები და ავანსები

ფიზიკური პირებისთვის სესხებისა და ავანსების გაცემა ხდება როგორც ცვლადი, ასევე ფიქსირებული განაკვეთების საფუძველზე. იმის გამო, რომ საქართველოში ასეთი სესხებისა და ავანსების აქტიური მეორადი ბაზარი არ არის, ამ პორტფელის საიმედო საბაზრო ღირებულების დადგენა შეუძლებელია.

ფიქსირებული განაკვეთი – ზოგიერთ უზრუნველყოფილ სესხს ფიქსირებული განაკვეთი აქვს. სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დაფარვის ვადის მქონე სესხების საბაზრო განაკვეთების საფუძველზე, რომლებსაც ადგილი ჰქონდა ბალანსში მათი გატარების დღეს.

იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც არ არის ასახული სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მოცემულია ქვემოთ, ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ საკორესპონდენტო საბალანსო ღირებულებასთან ერთად:

	დეკემბერი 31, 2012		დეკემბერი 31, 2011	
	საბალანსო ღირებულება	რეალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	რეალური ღირებულება
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	14,188	14,188	10,505	10,505
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	17,360	17,360	87,269	87,269
კლიენტებზე გაცემული სესხები	91,330	91,330	61,853	61,821
სხვა ფინანსური აქტივები	313	313	78	78
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	75,430	75,430	24,243	24,172
კლიენტებზე გაცემული სესხები	18,874	18,874	108,051	108,023
სუბორდინირებული სესხი	11,405	11,405	11,501	11,501
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	134	134	134	134

25. კაპიტალის რისკის მართვა

ბანკი საკუთარ კაპიტალს მართავს იმისათვის, რომ საწარმომ ფუნქციონირების გაგრძელება შეძლოს და აქციონერების მიერ მიღებული უკუგება მაქსიმალური გახადოს სესხისა და კაპიტალის ნაშთების ოპტიმიზაციის საშუალებით.

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობა სხვა ღონისძიებებთან ერთად მონიტორინგს ექვემდებარება 1988 წელს ბაზელის კომიტეტის დადგენილ მანველებლებზე და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბანკის მეთვალყურეობისას დადგენილ კოეფიციენტებზე დაყრდნობით.

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული კოეფიციენტების მონიტორინგი ხორციელდება ყოველთვიური ანგარიშის სახით, რომელიც გენერალური დირექტორისა და მთავარი ბუღალტრის შემოწმების შემდეგ ხელმოწერილი წარედგინება სეზ-ს. კაპიტალის მენეჯმენტის სხვა მიზნები განიხილება მუდმივად.

სეზ-ის მიერ დადგენილი მიმდინარე კაპიტალით ბანკები ვალდებული არიან : ა) ფლობდნენ სააქციო კაპიტალის მინიმალურ დონეს - 12,000 ათასი ლარი; ბ) შეინარჩუნონ რისკების მიხედვით შეწონილი აქტივები მარეგულირებელი კაპიტალის კოეფიციენტი და რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები („საწესდებო კაპიტალის კოეფიციენტი“) დადგენილი 12 % ან მეტი და გ) შეინარჩუნონ საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი) დადგენილი 8 % ან მეტი.

2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკმა კაპიტალისათვის ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ყველა მოთხოვნა დააკმაყოფილა.

ბანკის კაპიტალის სტრუქტურა მოიცავს კაპიტალს, გამოშვებულ კაპიტალს, რეზერვებს და გაუნაწილებელ მოგებას, როგორც წარმოდგენილია კაპიტალში ცვლილებების შესახებ ანგარიშში.

დირექტორთა საბჭო კაპიტალის სტრუქტურას წელიწადში ორჯერ განიხილავს. საბჭო ითვალისწინებს კაპიტალის ღირებულებას და კაპიტალის თითოეულ კლასთან დაკავშირებულ

რისკს. დირექტორთა საბჭოს რეკომენდაციებზე დაყრდნობით ბანკი აბალანსებს საერთო კაპიტალის სტრუქტურას დივიდენდების გადახდით, ახალი აქციების გამოშვებით და ახალი სესხების გაცემით, ან არსებული სესხების დაფარვით.

შემდეგი ცხრილი აანალიზებს ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის აღეკვამტურობას ბაზელის კომიტეტის მიერ დადგენილი პრინციპების შესაბამისად:

	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
მოძრაობა პირველად კაპიტალში:		
1 იანვარი	23,053	11,386
წმინდა წლიური მოგება	2,188	954
ჩვეულებრივი აქციების გამოშვება	-	10,688
სხვა სრული მოგება-ზარალი	-	25
დეკემბერი 31	25,241	23,053
	2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საზედამხედველო კაპიტალის შემადგენლობა:		
პირველადი კაპიტალი:		
სააქციო კაპიტალი	22,688	22,688
გაუნაწილებელი მოგება	2,501	313
გადაფასების რეზერვი	52	52
სულ შესაბამისი პირველადი კაპიტალი	25,241	23,053
სუბორდინირებული სესხები	11,405	11,501
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	36,646	34,554
კაპიტალის კოეფიციენტები:		
პირველადი კაპიტალი	54.26%	27.49%
სულ კაპიტალი	78.78%	41.17%

26. რისკის მართვის პოლიტიკა

რისკების მართვა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს საბანკო საქმიანობაში და არის ბანკის ოპერაციების მნიშვნელოვანი ელემენტი. ბანკის საქმიანობისათვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკები მოიცავს:

- საკრედიტო რისკს;
- ლიკვიდობის რისკს;
- საბაზრო რისკს.

ბანკი აღიარებს, რომ რისკის ეფექტიანი და ქმედითი მართვის პროცესების არსებობა მნიშვნელოვანია. ამისათვის ბანკმა დაადგინა რისკის მართვის გარემო, რომლის უმთავრესი მიზანია ბანკი დაიცვას რისკისაგან და საშუალება მისცეს მიაღწიოს საკუთარ მიზნებს. რისკის მართვის გარემოს საშუალებით.

საკრედიტო რისკი

ბანკს გააჩნია საკრედიტო რისკი, რომელიც იმაში მდგომარეობს, რომ ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებულმა რომელიმე მხარემ, შეიძლება, ვერ შეძლოს დაკისრებული ვალდებულების შესრულება, რის შედეგადაც მეორე მხარეს მიაღვება ფინანსური ზარალი.

მეტწილად საკრედიტო რისკი წარმოიშობა ბანკების გაცემული სესხებისა და გარესაბალანსო საკრედიტო ვალდებულებებისაგან. რისკის ანგარიშების მიზნებისათვის ბანკი განიხილავს ყველა ელემენტს საკრედიტო რისკის გამოვლინებისას, როგორცაა

ინდივიდუალური კონტრაგენტის სპეციფიკური რისკი, საკრედიტო გარემოს დეფოლტის რისკი და ინდუსტრიული რისკი. ბანკი ადგენს საკრედიტო რისკის დონეს შეზღუდვების შემოღებით მიღებული რისკის მოცულობაზე ერთ მსესხებელზე ან მსესხებელის ჯგუფებზე და ინდუსტრიის სეგმენტებზე. შეზღუდვების ფაქტური გამოვლინებები მოწმდება ყოველკვირეულად.

საკრედიტო რისკის მართვა და მონიტორინგი ხორციელდება ბანკის ხელმძღვანელთა საბჭოს მიერ დაწესებულ ლიმიტებში. ბანკში დაარსებულია საკრედიტო კომიტეტი, რომელიც პასუხისმგებელია ინდივიდუალური მსესხებლების საკრედიტო ლიმიტების დამტკიცებაზე:

- დამფუძნებელი ბანკის საკრედიტო კომიტეტი ვალდებულია განიხილოს და დაამტკიცოს ყველა სესხი 1,000 ათასი აშშ დოლარის ლარში ექვივალენტის ზემოთ. ის ასევე პასუხისმგებელია მისცეს მითითებები ბანკის საკრედიტო კომიტეტს ყველა სხვა გაცემულ სესხებთან დაკავშირებით;
- ბანკის საკრედიტო კომიტეტი განიხილავს და ამტკიცებს ყველა თანხას 1,000 ათასი აშშ დოლარის ლარში ექვივალენტის ქვემოთ. საკრედიტო კომიტეტი იკრიბება ყოველკვირეულად.

საკრედიტო რისკისადმი დაქვემდებარება ასევე ფასდება და იმართება ნაწილობრივ უზრუნველყოფის, ქონებაზე იპოთეკური ინტერესების, აქტივებისა და ფასიანი ქაღალდების გირავნობის სახით და სხვა უზრუნველყოფის, პერსონალური და კორპორატიული გარანტიების ჩათვლით, კონტროლით და მონიტორინგით. მიუხედავად იმისა, რომ უზრუნველყოფა მნიშვნელოვანი შემამსუბუქებელი ფაქტორია საკრედიტო რისკის შეფასებისას, ეს არის ბანკის პოლიტიკა, რომ დარწმუნდეს კლიენტების მიერ სესხების დაფარვის შესაძლებლობაში, ვიდრე დაეყრდნოს მხოლოდ თავდებობას. გირაო ითვლება დაფარვის მეორად წყაროდ. ზოგიერთ გამონაკლის შემთხვევაში, რაც დამოკიდებულია კლიენტის სტაბილურობაზე ან პროდუქტის ტიპზე და მოცულობაზე, ობიექტები შეიძლება იყოს არაუზრუნველყოფილი.

კრედიტის გაცემის ვალდებულება წარმოადგენს სესხების, გარანტიების ან აკრედიტივების სახით გასაცემი კრედიტის გამოუყენებელ ნაწილს. გარე-საბაღანსო ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკი განიმარტება, როგორც კონტრაგენტის მხრიდან საკონტრაქტო ვალდებულებების შეუსრულებლობასთან დაკავშირებული შესაძლო დანაკარგი. რაც შეეხება შესაძლო სასესხო ვალდებულებებთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკს, ბანკმა შესაძლოა განიცადოს გამოუყენებელი სესხის თანხის შესაბამისი ზარალი. მიუხედავად ამისა, ზარალის სავარაუდო თანხა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ თანხაზე, ვინაიდან შესაძლო სასესხო ვალდებულება პირობითია კლიენტის მხრიდან სპეციფიკური საკრედიტო სტანდარტების დაცვის შესაბამისად. ბანკი იყენებს იგივე საკრედიტო პოლიტიკას პირობით ვალდებულებებთან მიმართებაში, როგორც ბალანსში ასახულ ფინანსურ ინსტრუმენტებთან მიმართებაში, რაც ითვალისწინებს გარკვეულ პროცედურების განხორციელებას სესხის დამტკიცების მიზნებისათვის, მათ შორის ლიმიტების გამოყენებას რისკის შესამცირებლად და მიმდინარე მონიტორინგს. ბანკი აკონტროლებს საკრედიტო ვალდებულებების ვადიანობას, ვინაიდან გრძელვადიან ვალდებულებებს როგორც წესი გააჩნია უფრო დიდი საკრედიტო რისკი, ვიდრე მოკლევადიან ვალდებულებებს.

საკრედიტო რისკისადმი დაქვემდებარების მაქსიმალური ოდენობა

ბანკის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი ცვალებადია და დამოკიდებულია როგორც ინდივიდუალურ რისკებზე, ასევე საბაზრო ეკონომიკასთან დაკავშირებულ ზოგად რისკებზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია საბაღანსო და გარე-საბაღანსო აქტივების მაქსიმალური საკრედიტო რისკი. ბალანსში ფინანსურ აქტივებზე მაქსიმალური დაქვემდებარება უტოლდება აქტივების საბაღანსო ღირებულებას გაქვითვამდე და უზრუნველყოფამდე. იმ შემთხვევაში თუ უზრუნველყოფა და ფასიანი ქაღალდები გაუფასურებულია და პირობითი ვალდებულებები, ან კრედიტის გაცემის ვალდებულება არ სრულდება, ბანკის წინაშე არსებული მაქსიმალური საკრედიტო რისკი წარმოადგენილია ამ ინსტრუმენტების კონტრაქტით გათვალისწინებული ღირებულებით.

	მაქსიმალური დაქვემდებარება	
	31 დეკემბერი, 2012	31 დეკემბერი, 2011
ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	12,494	9,488
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	17,360	87,269
კლიენტებზე გაცემული სესხები	91,330	61,853
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	54
სხვა ფინანსური აქტივები	313	78
გაცემული გარანტიები და მსგავსი ვალდებულებები	13,783	7,799
აკრედიტივები	-	-
სასესხო გარანტიები და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	1,105	619

გარე-საბალანსო რისკი

გარე-საბალანსო რისკების სამართავად ბანკი ძირითადად იყენებს რისკის მართვის იმავე პოლიტიკას რითაც სარგებლობს საბალანსო რისკების მართვისას. რას შეეხება სესხის გაცემისა და კლიენტებისა და კონტრაგენტების ვალდებულებებს, ბანკი იყენებს იმავე საკრედიტო მართვის პოლიტიკას რითაც სარგებლობს სესხებისა და ავანსების შემთხვევაში. მოთხოვნილი უზრუნველყოფა დამოკიდებული იქნება კონტრაგენტის სიძლიერესა და გარიგების სპეციფიკაზე.

გეოგრაფიული კონცენტრაცია

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აკონტროლებს ბანკის საქმიანობის შესაბამისობას კანონმდებლობის და რეგულირების მოთხოვნების მიმართ და მათ გავლენას ბანკის საქმიანობაზე. ბანკის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები 2012 და 2011 წლებში კონცენტრირებული იყო საქართველოში.

აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია წარმოდგენილია ქვემოთ:

	საქართველო	სხვა არა ეგო-ს ქვეყნები	ეგო-ს ქვეყნები	31 დეკემბერი, 2012 შულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	14,188	-	-	14,188
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	2,719	12,224	2,417	17,360
კლიენტებზე გაცემული სესხები	66,598	24,732	-	91,330
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	-	-	54
სხვა ფინანსური აქტივები	313	-	-	313
სულ ფინანსური აქტივები	83,872	36,956	2,417	123,245
ფინანსური ვალდებულებები				
ბანკების დეპოზიტები	8,304	67,126	-	75,430
კლიენტების დეპოზიტები	10,047	8,316	510	18,874
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	134	-	-	134
სუბორდინირებული სესხები	-	11,405	-	11,405
სულ ფინანსური ვალდებულებები	18,485	86,847	510	105,843
ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა პოზიცია	65,387	(49,891)	1,907	

	საქართველო	სხვა არა ეგთო-ს ქვეყნები	ეგთო-ს ქვეყნები	31 დეკემბერი, 2011 სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	10,505	-	-	10,505
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	17,446	69,625	198	87,269
კლიენტებზე გაცემული სესხები	55,579	6,274	-	61,853
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	-	-	54
სხვა ფინანსური აქტივები	78	-	-	78
სულ ფინანსური აქტივები	83,662	75,899	198	159,759
ფინანსური ვალდებულებები				
ბანკების დეპოზიტები	21	24,222	-	24,243
კლიენტების დეპოზიტები	97,019	11,010	22	108,051
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	134	-	-	134
სუბორდინირებული სესხები	-	11,501	-	11,501
სულ ფინანსური ვალდებულებები	97,174	46,733	22	143,929
ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა პოზიცია	(13,512)	29,166	176	

უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფის მოთხოვნის რაოდენობა და სახეობა დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე, უზრუნველყოფის სახეობებისა და შეფასების პარამეტრების განსაზღვრა ხდება დანერგილი ინსტრუქციების საფუძველზე. უზრუნველყოფის ძირითადი სახეობებია:

- კომერციული დაკრედიტების შემთვევაში უძრავი ქონება, მარაგები, გარანტიები, ტრანსპორტი და მოწყობილობა.
- საცალო დაკრედიტების შემთვევაში საცხოვრებელი ქონება, გარანტიები, ტრანსპორტი და მოწყობილობა.

მიმდინარე წლის განმავლობაში ბანკი დაეუფლა მიწასა და შენობებს რომელთა საბალანსო ღირებულება შეადგენს 302 ათას ლარს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის შედგენის თარიღისათვის და რომელიც გაყიდვის პროცესშია.

ხელმძღვანელობა ახორციელებს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების მონიტორინგს, შესაბამისი ხელშეკრულების მიხედვით დამატებითი უზრუნველყოფის მოთხოვნას და უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების კონტროლს შესაბამისი მიმდინარე გაუფასურების გათვალისწინებით.

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების ტიპის მიხედვით

ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება მიმდინარე საკრედიტო რეიტინგის მიხედვით, რომელიც გამოსცევს საერთაშორისო სააგენტოებმა “Fitch”, “Standard & Poor’s” და “Moody’s”-მა. უმაღლესი შეფასება არის AAA. საინვესტიციო ფინანსურ აქტივებს გააჩნიათ შეფასება AAA-დან BBB-მდე. ფინანსური აქტივები, რომელთა შეფასება BBB-ზე ნაკლებია კლასიფიცირდება, როგორც სპეკულატიური რეიტინგის მქონე.

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	AAA	AA	A	BBB	<BBB	შეუფასებელი	სულ
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	2,417	-	-	12,224	2,705	14	17,360
კლიენტების დეპოზიტები	-	-	-	-	-	91,330	91,330
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	-	54	54
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	313	313
2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით							
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	198	-	-	69,625	17,436	10	87,269
კლიენტების დეპოზიტები	-	-	-	-	-	61,853	61,853
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	-	54	54
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	78	78

ბანკი მრავლად ახორციელებს გარიგებებს კონტრაგენტებთან, რომელთაც არ გააჩნიათ საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული რეიტინგი. ბანკს არ აქვს შემუშავებული შიდა სარეიტინგო მოდელი კონტრაგენტების რეიტინგის განსაზღვრად, რომელიც იქნება საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოებთან შესაბამისობაში.

2012 და 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ნაშთებმა საქართველოს ეროვნულ ბანკში შესაბამისად შეადგინდა 12,494 ათასი და 9,488 ათასი ლარი. საქართველოს საკრედიტო რეიტინგი საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიხედვით შეესაბამებოდა საინვესტიციო დონეს < BBB

საბანკო ინდუსტრია, როგორც წესი, საკრედიტო რისკებს განიცდის კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ბანკთაშორის დეპოზიტების კუთხით. კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან მიმართებაში ეს რისკები კონცენტრირებულია საქართველოში. ხორციელდება რეგულარული მონიტორინგი, რათა ბანკის მიერ რისკის მენეჯმენტის პოლიტიკის ფარგლებში დაწესებული საკრედიტო ლიმიტები და კრედიტუნარიანობა არ დაირღვეს.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკის მართვა

ლიკვიდობის რისკი ეხება დეპოზიტების გადინების და სხვა ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად საკმარისი სახსრების არსებობას, რომლებიც უკავშირდება ფინანსურ ინსტრუმენტებს მათი დაფარვის ვადის დადგომისას.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აკონტროლებს ზემოთ აღნიშნულ რისკებს ვადიანობის ანალიზის საფუძველზე, რომელიც განსაზღვრავს ბანკის სტრატეგიას შემდგომი ფინანსური პერიოდისათვის. მიმდინარე ლიკვიდობის კონტროლი ხორციელდება სახაზინო დეპარტამენტის მიერ, რომლის ფუნქციაც არის ფულად ბაზრებზე გარიგებების დადება, მიმდინარე ლიკვიდობის შენარჩუნება და ფულადი ნაკადების ოპტიმიზაცია.

ლიკვიდობის რისკის სამართავად, ბანკი ახორციელებს კლიენტების და ბანკის ოპერაციებზე მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ყოველდღიურ მონიტორინგს, რაც წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილს. დირექტორთა საბჭო აწესებს ლიმიტებს ხელმისაწვდომი სახსრების მინიმალურ პროპორციაზე

გასანადგებელი დეპოზიტების უზრუნველსაყოფად და ბანკთაშორისი და სხვა სასესხო წყაროს მინიმალურ დონეზე, რომელიც აუცილებელია იმისათვის, რომ დაკმაყოფილდეს განადგება მოთხოვნის მოულოდნელი წარმოქმნისას.

ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი:

- (ა) ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის პირობა, რომელიც იანგარიშება ფინანსური ვალდებულებების (ძირისა და პროცენტის თანხების) არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისთვის ადრეული თარიღით, როდესაც ბანკი ვალდებული იქნება დაფაროს ვალდებულება; და
- (ბ) ფინანსური აქტივების დაფარვის პირობა, რომელიც იანგარიშება ფინანსურ აქტივებზე (პროცენტის ჩათვლით) არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისთვის და რომელიც მიღებული იქნება აქტივებზე დაფარვის საკონტრაქტო პირობაზე დაყრდნობით, იმ შემთხვევების გამოკლებით, როდესაც ბანკი ვარაუდობს, რომ ფულადი სახსრების შემოდინება სხვა დროსაა მოსალოდნელი.

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	2012 წლის 31 დეკემბერი, სულ
ფინანსური აქტივები						
ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	11,896	-	-	-	-	11,896
მთხოვნები ბანკების მიმართ	17,054	-	-	-	-	17,054
კლიენტებზე გაცემული სესხები	34,516	2,316	46,170	8,328	-	91,330
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივები	63,466	2,316	46,170	8,328	-	120,280
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	2,292	-	-	-	-	2,292
მთხოვნები ბანკების მიმართ	306	-	-	-	-	306
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები					54	54
სხვა ფინანსური აქტივები	241	-	72	-	-	313
სულ არასაპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივები	2,839	-	72	-	54	2,965
სულ ფინანსური აქტივები	66,305	2,316	46,242	8,328	54	123,245
ფინანსური ვალდებულებები:						
ბანკების დეპოზიტები	37,128	1,682	36,600	-	-	75,410
კლიენტების დეპოზიტები	102	13	134	8,752	13	9,014
სუბორდინირებული სესხები	-	-	-	-	11,405	11,405
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	37,230	1,695	36,734	8,752	11,418	95,829
ბანკების დეპოზიტები	20	-	-	-	-	20
კლიენტების დეპოზიტები	9,860	-	-	-	-	9,860
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	134	-	-	-	-	134
სულ არასაპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	10,014	-	-	-	-	10,014
სულ ფინანსური ვალდებულებები	47,244	1,695	36,734	8,752	11,418	
საპროცენტო შემოსავლის მგრძობიარობა	26,236	621	9,436	(424)	(11,418)	
საპროცენტო შემოსავლის ჯამური მგრძობიარობა	26,236	26,857	36,293	35,869	24,451	
ლიკვიდობა	19,061	621	9,508	(424)	(11,364)	
ჯამური ლიკვიდობა	19,061	19,682	29,190	28,766	17,402	

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	2011 წლის 31 დეკემბერი, სულ
ფინანსური აქტივები						
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	6,868	-	-	-	-	6,868
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	86,892	-	-	-	-	86,892
კლიენტებზე გაცემული სესხები	16,490	2,536	31,911	10,916	-	61,853
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივები	110,250	2,536	31,911	10,916	-	155,613
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	3,637	-	-	-	-	3,637
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	377	-	-	-	-	377
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	54	54
სხვა ფინანსური აქტივები	60	-	18	-	-	78
სულ არასაპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივები	4,074	-	18	-	54	4,146
სულ ფინანსური აქტივები	114,324	2,536	31,929	10,916	54	159,759
ფინანსური ვალდებულებები:						
ბანკების დეპოზიტები	-	-	24,222	-	-	24,222
კლიენტების დეპოზიტები	91	-	102	10,789	5	10,987
სუბორდინირებული სესხები	-	-	-	-	11,501	11,501
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	91	-	24,324	10,789	11,506	46,710
ბანკების დეპოზიტები	21	-	-	-	-	21
კლიენტების დეპოზიტები	97,031	14	11	8	-	97,064
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	134	-	-	-	-	134
სულ არასაპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	97,186	14	11	8	-	97,219
სულ ფინანსური ვალდებულებები	97,277	14	24,335	10,797	11,506	143,929
საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობიარობა	110,159	2,536	7,587	127	(11,506)	
საპროცენტო შემოსავლის ჯამური მგრძნობიარობა	110,159	112,695	120,282	120,409	108,903	
ლიკვიდობა	17,047	2,522	7,594	119	(11,452)	
ჯამური ლიკვიდობა	17,047	19,569	27,163	27,282	15,830	

ზემოთ მოცემულ ცხრილში დაფარვის პირობები შეესაბამება კონტრაქტით გათვალისწინებულ პირობებს. თუმცა, ფიზიკურ პირებს უფლება აქვთ შეწყვიტონ ანაბრის ხელშეკრულება ვადაზე ადრე ეფექტური კანონის შესაბამისად.

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს ბანკის დარჩენილ საკონტრაქტო ვალდებულებებს გადახდის წინასწარ შეთანხმებული პერიოდით. ცხრილი შედგა არადისკონტირებული ფულადი სახსრების შემოდინების საფუძველზე ბანკის მიერ მათი დაფარვის ყველაზე ადრეული თარიღის გათვალისწინებით. ცხრილი მოიცავს პროცენტისა და ძირითადი თანხის ფულადი სახსრების მოძრაობას. იმის გათვალისწინებით, რომ საპროცენტო შემოსავლები ემყარება ცვლად საპროცენტო განაკვეთს, არადისკონტირებული თანხები გამომდინარეობს საპროცენტო განაკვეთის მრუდებიდან საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. კონტრაქტით გათვალისწინებული დაფარვის ვადა ემყარება ბანკის მიერ დაფარვის ყველაზე ადრეულ თარიღს.

	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დეკემბერი 31, 2012 სულ
ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტები ვალდებულებები ბანკების მიმართ	5.43%	37,819	1,100	36,858	-	-	75,777
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	8.96%	203	131	600	3,979	6,041	10,954
სუბორდინირებული სესხი	5.00%	50	96	440	2,923	10,938	14,447
სულ ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსური ვალდებულებები		38,072	1,327	37,898	6,902	16,979	101,178
არასაპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტები ვალდებულებები ბანკების მიმართ		20	-	-	-	-	20
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ		9,860	-	-	-	-	9,860
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		134	-	-	-	-	134
სულ ფინანსური ვალდებულებები საპროცენტო ხარჯის გარეშე		10,014	-	-	-	-	10,014
სულ ფინანსური ვალდებულებები		48,086	1,327	37,898	6,902	16,979	111,192

საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დეკემბერი 31, 2012 სულ
ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტები						
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	3.98%	82	158	24,753	-	24,993
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	9.00%	345	159	826	13,077	14,413
სუბორდინირებული სესხი	5%	50	96	440	2,923	15,033
სულ ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსური ვალდებულებები		477	413	26,019	16,000	54,439
არასაპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტები						
ვალდებულებები ბანკების მიმართ		21	-	-	-	21
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ		97,031	14	11	8	97,064
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		134	-	-	-	134
სულ ფინანსური ვალდებულებები საპროცენტო ხარჯის გარეშე		97,186	14	11	8	97,219
სულ ფინანსური ვალდებულებები		97,663	427	26,030	16,008	151,658

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტებისთვის ზემოთ მოცემული თანხები წარმოადგენს მაქსიმუმს, რისი ანაზღაურებაც, შეიძლება ბანკს მოეთხოვოს შეთანხმების მიხედვით, თუ ამ თანხაზე პრეტენზიას გამოთქვამენ კონტრაგენტები. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, გარემოებებზე დაყრდნობით, ბანკი მიიჩნევს, რომ გარეგნობის ფარგლებში არ წარმოიშვება ვალდებულებები. თუმცა, შეფასება დამოკიდებულია კონტრაგენტის ფინანსური აქტივის საკრედიტო ხარისხზე.

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტების ფარგლებში თანხის მაქსიმუმი, რაც ბანკმა, შეიძლება აანაზღაუროს, თუ კონტრაგენტი გარანტიის სრულ თანხას მოითხოვს 2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 13,783 ათას ლარს და 7,799 ათას ლარს შესაბამისად.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის ის რისკი, რომ ბანკის მოგება ან კაპიტალი, ან მისი უნარი მიადწიოს ბიზნეს ამოცანებს მოექცევა უარყოფითი გავლენის ქვეშ, საბაზრო განაკვეთების ან ფასების ცვლილებების ან არასტაბილურობის შედეგად. საბაზრო რისკი მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის რისკს, სავალუტო რისკს და ფასების გავრცელების სხვა რისკებს. ცვლილებებს ადგილი არ ჰქონია ბანკის მიერ რისკების გამოთვლის მეთოდებსა და რისკების მართვაში.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აგრეთვე მართავს საპროცენტო განაკვეთისა და საბაზრო რისკებს ბანკის საპროცენტო განაკვეთის პოზიციის ადეკვატურობით, რომელიც უზრუნველყოფს ბანკის პოზიტიურ საპროცენტო მარჯას. ფინანსური ზედამხედველობის დეპარტამენტი აწარმოებს ბანკის მიმდინარე ფინანსური მდგომარეობის მონიტორინგს, აფასებს მის დამოკიდებულებას საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობის მიმართ და მის ზეგავლენას ბანკის მომგებიანობაზე.

საპროცენტო განაკვეთის მგრძობიარობა

ბანკი იღებს თავის თავზე რისკს, რომელიც დაკავშირებულია საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების კოეფიციენტში მერყეობის დონეზე, მის ფინანსური მდგომარეობაზე და ფულადი სახსრების მოძრაობაზე. საპროცენტო საზღვრები შეიძლება გაიზარდოს როგორც

შედეგი ამგვარი ცვლილებების შესახებ, მაგრამ შეიძლება შეამციროს ან შექმნას ზარალი მოულოდნელობების წარმოქმნის შემთხვევაში. ხელმძღვანელობა აკვირდება და ადგენს შეზღუდვების დონეს შეუსაბამო საპროცენტო განაკვეთის ხელახალ ფასზე, რომელიც შეიძლება განხორციელდეს.

ქვემოთ მოცემული მგრძობელობის ანალიზი ემყარება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულის მდგომარეობით არსებულ საპროცენტო განაკვეთებს. 100 საბაზისო ქულით ზრდა ან კლება გამოიყენება საპროცენტო განაკვეთების რისკების შიდა ანგარიშებში, რომელიც განკუთვნილია უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისთვის წარსადგენად და ასახავს მენეჯმენტის შეფასებას საპროცენტო განაკვეთების შესაძლო მისაღებ ცვლილებებზე.

საპროცენტო განაკვეთები 100 საბაზისო ქულით მაღალი/დაბალი რომ ყოფილიყო და ყველა სხვა სიდიდე მუდმივობას შეინარჩუნებდა, ბანკის მოგება და კაპიტალი 2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შემცირდებოდა/გაიზრდებოდა 245 ათასი ლარით და 208 ათასი ლარით შესაბამისად. (2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შემცირდებოდა/გაიზრდებოდა 1,089 ათასი ლარით და 925 ათასი ლარით შესაბამისად).

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განიმარტება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობასთან ერთად. ძირითადი უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების რყევა გავლენას ახდენს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი სავალუტო რისკს აკონტროლებს ლარის გაუფასურების და სხვა მაკროეკონომიკური ინდიკატორების დადგენილი საფუძვლების ღია სავალუტო პოზიციის მართვით, რაც ბანკს აძლევს საშუალებას მინიმუმამდე დაიყვანოს ეროვნულ ვალუტასთან მიმართებაში სავალუტო კურსის ცვალებადობის შედეგად განცდილი დანაკარგები. საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით სახაზინო განყოფილება ახორციელებს ბანკის ღია სავალუტო პოზიციის ყოველდღიურ მონიტორინგს.

ბანკის რისკი უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობასთან მიმართებაში წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი =1.6567 ლარი	ევრო 1 ევრო =2.1825 ლარი	სხვა ვალუტა	დეკემბერი 31, 2012 სულ
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	1,596	12,373	194	25	14,188
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	12	17,123	225	-	17,360
კლიენტებზე გაცემული სესხები	21,887	69,443	-	-	91,330
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	-	-	-	54
სხვა ფინანსური აქტივები	68	158	87	-	313
სულ ფინანსური აქტივები	23,617	99,097	506	25	123,245
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	-	75,430	-	-	75,430
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	4,172	14,456	246	-	18,874
სუბორდინირებული სესხი	-	11,405	-	-	11,405
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	54	80	-	-	134
სულ ფინანსური ვალდებულებები	4,226	101,371	246	-	105,843
ღია პოზიცია	19,391	(2,274)	260	25	

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 1.6567 ლარი	ევრო 1 ევრო = 2.1614 ლარი	სხვა ვალუტა	დეკემბერი 31, 2012 სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	2,165	7,267	1,056	17	10,505
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	16,434	70,294	541	-	87,269
კლიენტებზე გაცემული სესხები	22,644	39,209	-	-	61,853
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	-	-	-	54
სხვა ფინანსური აქტივები	41	22	15	-	78
სულ ფინანსური აქტივები	41,338	116,792	1,612	17	159,759
ფინანსური ვალდებულებები					
ბანკების დეპოზიტები და სხვა ნასესხები სახსრები	-	24,243	-	-	24,243
კლიენტების დეპოზიტები	22,629	83,753	1,669	-	108,051
სუბორდინირებული სესხები	-	11,501	-	-	11,501
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	58	76	-	-	134
სულ ფინანსური ვალდებულებები	22,687	119,573	1,669	-	143,929
ღია საბალანსო პოზიცია	18,651	(2,781)	(57)	17	

სავალუტო რისკის მგრძობიარობა

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს ბანკის მგრძობიარობას 10%-იან ზრდასა და შემცირებაზე, ლარის შესაბამის უცხოურ ვალუტასთან მიმართებაში. 10% არის მგრძობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისათვის უცხოური ვალუტის რისკზე ანგარიშის წარდგენისას და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მიერ უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების შეფასებას. მგრძობიარობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ არსებულ უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ფულად ერთეულს და აკორექტირებს მათ გაცვლით კურსს პერიოდის ბოლოს უცხოური ვალუტის განაკვეთის 10%-იანი ცვლილებით. მგრძობიარობის ანალიზი მოიცავს გარე სესხებსა და სესხებს უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე ბანკში, სადაც სესხი დენომინირებულია მსესხებლის, ან კრედიტორის ვალუტისაგან განსხვავებულ ერთეულში. ქვემოთ მოცემული პოზიტიური რიცხვი გვიჩვენებს მოგებისა და კაპიტალის ზრდას, სადაც ლარის კურსი მყარდება 10 პროცენტით შესაბამის ვალუტასთან შედარებით. ლარის შესაბამის ვალუტასთან მიმართებაში 10 პროცენტით შესუსტება გამოიწვევს სხვაობის გაველენას მოგებასა და კაპიტალზე და ქვემოთ მოცემული ბალანსები უარყოფითი იქნებოდა.

	31 დეკემბერი, 2012		31 დეკემბერი, 2011	
	ლარი/აშშ დოლარი	ლარი/აშშ დოლარი	ლარი/აშშ დოლარი	ლარი/აშშ დოლარი
გაველენა მოგებაზე/ზარალზე	(227)	227	(278)	278
გაველენა კაპიტალზე	(193)	193	(236)	236

მგრძობიარობის ანალიზის შეზღუდვები

ზემოთ მოცემული ცხრილი ახდენს ძირითად დაშვებებში ცვლილებების შედეგების დემონსტრირებას, ხოლო სხვა დაშვებები რჩება უცვლელი. რეალობაში არსებობს კორელაცია დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის. ასევე უნდა გავითვალისწინოთ, რომ მგრძობიარობა არ არის წრფივი და უფრო დიდი, ან პატარა გაველენა არ უნდა იქნას ინტერპოლირებული, ან ექსტრაპოლირებული ამ შედეგებიდან გამომდინარე.

მგრძობიარობის ანალიზი არ ითვალისწინებს იმ ფაქტს, რომ ბანკის აქტივები და ვალდებულებები საკმაოდ აქტიურად იმართება. ამასთან, ბანკის ფინანსური პოზიცია

შეიძლება იცვლებოდეს იმ დროისათვის, როდესაც ფაქტიური საბაზრო მოძრაობები იჩენს თავს. მაგალითად ბანკის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგია მიზნად ისახავს საბაზრო რყევებისადმი დამოკიდებულების მართვას. ვინაიდან საინვესტიციო ბაზარს ახასიათებს სხვადასხვა ცვლილებების დონე მართვის ქმედებებმა შესაძლოა მოიცვას ინვესტიციების გაყიდვა, საინვესტიციო პორტფელის გადანაწილების ცვლილებები და სხვა დაცვითი ღონისძიებების განხორციელება. ამის შედეგად დაშვებებში ცვლილებების ფაქტიურ გაფლენას შეიძლება არ ჰქონდეს ზეგავლენა ვალდებულებებზე, მაშინ როდესაც აქტივები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში საბაზრო ღირებულებით აღირიცხებიან. ასეთ გარემოებებში აქტივებისა და ვალდებულებების განსხვავებულმა შეფასებამ შეიძლება მიგვიყვანოს აქციონერების კაპიტალის ცვალებადობასთან.

სხვა შეზღუდვები მგრძობიარობის ანალიზში მოიცავს სავარაუდო საბაზრო მოძრაობების გამოყენებას პოტენციური რისკის დემონსტრირებისათვის, რომელიც წარმოადგენს ბანკის შეხედულებას ახლო მომავალში მოსალოდნელ საბაზრო ცვლილებებზე, რომელთა დარწმუნებით გათვალისწინება შეუძლებელია და მოსაზრებას, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი ერთმანეთის მსგავსად იმოქმედებს.

საფასო რისკი

ბანკი საფასო რისკს პოტენციური დანაკარგების პერიოდული შეფასებით მართავს. აღნიშნული დანაკარგები შესაძლებელია გამოიწვიოს საბაზრო პირობების გაუარესებამ და დანაკარგების შესაჩერებელი შესაბამისი ღონისძიებებისა და მარჯების და უზრუნველყოფის მოთხოვნების დადგენამ და შენარჩუნებამ. გაუნადგებელ სასესხო ვალდებულებებთან მიმართებაში ბანკი პოტენციურად ექვემდებარება ამგვარი ვალდებულებების მთლიანი ოდენობის დანაკარგს. თუმცა, დანაკარგის სავარაუდო ოდენობა ნაკლებია, ვინაიდან პირობითი ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია საკრედიტო ხელშეკრულებების გარკვეულ პირობებზე.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს რისკს რომელიც წარმოიშობა სისტემის მოშლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის და გარე მოვლენების შედეგად. თუ კონტროლი არ მუშაობს, საოპერაციო რისკმა შეიძლება ავნოს კომპანიის რეპუტაციას, გამოიწვიოს იურიდიული სირთულეები და ფინანსური ზარალი. ბანკი ვერ შეამცირებს ყველა საოპერაციო რისკს, მაგრამ იგი ცდილობს მართოს აღნიშნული რისკები, დაამყაროს კონტროლი გარემოსა და პოტენციური რისკების მონიტორინგისა და მათზე ადეკვატური რეაგირების საშუალებით. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შედარების ეფექტიან პროცედურებს, პერსონალის განათლებასა და პროცესების შეფასებას.